

ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
για τη χρήση 2019 (1.1-31.12.2019)

(ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΡ.Μ.Α.Ε. 6970/02/Β/86/850
ΑΡ.Γ.Ε.ΜΗ: 122147407000
Α.Φ.Μ. 094133195, ΔΟΥ ΠΛΟΙΩΝ
Λυσικράτους 1 – 7 & Ευριπίδου
Καλλιθέα 17674

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	5
Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου χρήσης 1.1.2019 – 31.12.2019	9
Ετήσιες Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις χρήσεως 2019	23
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος για την περίοδο 31.12.2019 και 31.12.2018	24
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31 ^{ης} Δεκεμβρίου 2019 και 2018	25
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου για την περίοδο 1.1 – 31.12.2019	26
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου για την περίοδο 1.1 – 31.12.2018	26
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρίας για την περίοδο 1.1 – 31.12.2019	27
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρίας για την περίοδο 1.1 – 31.12.2018	27
Κατάσταση Ταμειακών Ροών της 31 ^{ης} Δεκεμβρίου 2019 & 2018	28
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων	29
1. Γενικές Πληροφορίες	29
2. Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος	29
2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	29
2.1.1. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις και κύριες πηγές αβεβαιότητας λογιστικών εκτιμήσεων	30
2.2. Ενοποίηση	31
2.2.1. θυγατρικές εταιρίες	31
2.2.2. Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	31
2.3. Επενδύσεις σε εταιρίες	31
2.4. Σχήματα υπό κοινό έλεγχο	32
2.5. Ενσώματα Πάγια	32
2.6. Άυλα Πάγια	33
2.6.1. Σήματα	33
2.6.2. Λογισμικά προγράμματα	33
2.7. Απομείωση / Αναστροφή απομείωσης αξίας ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	34
2.8. Αποθέματα	34
2.9. Απαιτήσεις από πελάτες	34
2.10. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	34
2.11. Μετοχικό Κεφάλαιο	34
2.12. Διανομή κερδών / προερατικών αποθεματικών	35
2.13. Έσοδα	35
2.13.1. Έσοδα από ναύλους επιβατών και οχημάτων	35
2.13.2. Έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών επί των πλοίων	35
2.13.3. Έσοδα από τόκους	35
2.13.4. Έσοδα από μερίσματα	35
2.13.5. Έσοδα από ναύλωση πλοίου	35
2.14. Κρατικές Επιχορηγήσεις – Κρατική Υποστήριξη	35
2.14.1. Επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία	35
2.14.2. Επιχορηγήσεις που αφορούν αποτελέσματα	36
2.15. Λειτουργικοί τομείς	36
2.16. Έξοδα	36
2.16.1. Αναγνώριση εξόδων	36
2.16.2. Χρηματοοικονομικά έξοδα	36
2.16.3. Κόστος Δανεισμού	36
2.16.4. Παροχές στο προσωπικό	37
2.16.4.1. Βραχυπρόθεσμες παροχές	37

2.16.4.2.	Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	37
2.16.5.	Μισθώσεις.....	38
2.16.5.1.	Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	38
2.16.5.2.	Λειτουργικές Μισθώσεις.....	39
2.16.6.	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις	40
2.16.7.	Περιοδική κατανομή	40
2.16.7.1.	Επιμερισμός των κοινών εσόδων και εξόδων	40
2.16.7.2.	Περιοδική κατανομή εξόδων	40
2.17.	Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος	40
2.17.1.	Κέρδη από ναυτιλιακές δραστηριότητες	40
2.17.2.	Κέρδη από μη ναυτιλιακές δραστηριότητες	40
2.18.	Επιδράσεις των μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος	41
2.19.	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	41
2.20.	Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού	42
2.21.	Εφαρμογή νέων Προτύπων	44
2.21.1.	Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	44
2.21.2.	Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ...	47
3.	Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	49
3.1.	Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	49
3.1.1.	Συναλλαγματικός κίνδυνος	49
3.1.2.	Πιστωτικός κίνδυνος	49
3.1.3.	Κίνδυνος ρευστότητας	50
3.1.4.	Κίνδυνος Διακύμανσης Επιτοκίων	52
3.1.5.	Διαχείριση Κεφαλαιουχικού κινδύνου	52
3.1.6.	Κίνδυνος Διακύμανσης Τιμών Καυσίμων	52
3.1.8.	Ανταγωνισμός	53
3.2.	Προσδιορισμός των εύλογων αξιών	53
4.	Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	53
4.1.	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα.....	54
5.	Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων μερών	54
5.1.	Διεταιρικές συναλλαγές.....	54
5.1.1.	Διαιτητικές συναλλαγές με εταιρίες του Ομίλου MARFIN INVESTMENT GROUP και του Ομίλου ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	54
5.2.	Συμμετοχές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε. στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιριών	55
5.3.	Αμοιβές Ανωτάτων Διευθυντικών Στελεχών και Μελών Διοικητικού Συμβουλίου	55
6.	Παρατηρήσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου 1.1.2019- 31.12.2019.....	55
6.1.	Λειτουργικοί Τομείς - Παρουσίαση Γεωγραφικών τομέων.....	55
6.2.	Κόστος Πωληθέντων – Έξοδα Διοίκησης – Έξοδα Διάθεσης	58
6.3.	Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	59
6.4.	Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	60
6.5.	Χρηματοοικονομικά έξοδα	60
6.6.	Χρηματοοικονομικά έσοδα.....	61
6.7.	Φόροι εισοδήματος	61
6.8.	Ενσώματα πάγια.....	62
6.9.	Άυλα Περουσιακά Στοιχεία	63
6.10.	Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες	65
6.11.	Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.....	65

6.12.	Αποθέματα	65
6.13.	Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	66
6.14.	Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	67
6.15.	Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα	67
6.16.	Μετοχικό Κεφάλαιο – Αποθεματικά	68
6.17.	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	68
6.18.	Μακροπρόθεσμες και Βραχυπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις	69
6.19.	Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	71
6.20.	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	71
6.21.	Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	71
6.22.	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	72
7.	Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις	72
8.	Σημαντικά Γεγονότα	73
9.	Μεταγενέστερα της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης Γεγονότα	73
10.	Προτεινόμενο Μέρισμα	78

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΕ

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων**Γνώμη**

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΕ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΕ και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας

Επιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 9 της ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης όπου περιγράφονται οι επιπτώσεις που αναμένεται να έχουν στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα και την χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου η κρίση της πανδημίας του νέου κορωνοϊού (Covid-19). Στη σημείωση 9 της ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης αναφέρονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή σχεδιαστεί από τη Διοίκηση για τη διασφάλιση της ομαλής συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου. Ο περιορισμός της πανδημίας, τυχόν οικονομικά μέτρα ενίσχυσης του κλάδου της επιβατηγού ναυτιλίας και της οικονομίας γενικότερα και η επιβεβαίωση των εκτιμήσεων της Διοίκησης αναφορικά με τα επίπεδα λειτουργίας του Ομίλου, αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την ομαλή συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας για τους επόμενους δώδεκα μήνες.

Οι παραπάνω συνθήκες ως αποτέλεσμα της πανδημίας του νέου κορωνοϊού (Covid-19) υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας σχετικής με την απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας της του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η γνώμη μας δεν διαφοροποιείται σε σχέση με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2019.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΕ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 29 Μαΐου 2020
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Θανάσης Ξύνας

Α.Μ.Σ.Ο.Ε.Λ 34081

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου χρήσης 1.1.2019 – 31.12.2019

Κύριε Μέτοχε,

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (εφεξής ο «Όμιλος» ή η «Εταιρία») παρουσιάζει με την παρούσα έκθεση, τις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για τη χρήση 2019. Η παρούσα Έκθεση συντάχθηκε και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 όπως έχουν αντικατασταθεί από 1.1.2019 από τα άρθρα 150-154 του Νόμου 4548/2018.

Κατά τη χρήση 2019, ο Όμιλος δραστηριοποιήθηκε στην Ελληνική Ακτοπλοΐα και ειδικότερα στις γραμμές των Κυκλάδων, του Σαρωνικού, των Σποράδων και του Βορειοανατολικού Αιγαίου.

Η Εταιρία είναι 100% θυγατρική εταιρία της Attica A.E. Συμμετοχών (ή «Attica Group») και τα αποτελέσματά της ενοποιούνται στον Όμιλο Attica με τη μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης.

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου προέρχεται από τη μεταφορά επιβατών, Ι.Χ. οχημάτων και φορτηγών οχημάτων.

Οικονομικά αποτελέσματα

Ο συνολικός κύκλος εργασιών στη χρήση 2019 ανήλθε σε Ευρώ 136,88 εκατ. και τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων έφθασαν τα Ευρώ 28,13 εκατ. έναντι κύκλου εργασιών Ευρώ 134,14 εκατ. και κερδών προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων Ευρώ 19,22 εκατ. της χρήσης 2018.

Τα έξοδα διοίκησης στη χρήση 2019 έφθασαν τα Ευρώ 5,94 εκατ. από Ευρώ 12,43 εκατ. στη χρήση 2018. Τα έξοδα διάθεσης ανήλθαν σε Ευρώ 7,86 εκατ. από Ευρώ 7,16 εκατ. το 2018.

Τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης ανήλθαν σε Ευρώ 0,16 εκατ. από Ευρώ 1,11 εκατ. στη χρήση 2018.

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου στη χρήση 2019 ανήλθαν σε Ευρώ 4,73 εκατ. από Ευρώ 4,37 εκατ. στη χρήση 2018 και αφορούν κατά κύριο λόγο τους τόκους των ομολογιακών δανείων και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα.

Ο Όμιλος σημείωσε στη χρήση 2019 κέρδη μετά από φόρους Ευρώ 8,47 εκατ. έναντι κερδών Ευρώ 0,39 εκατ. στη χρήση 2018.

Σημειώνεται πως στις 30.7.2019 η Attica A.E. Συμμετοχών (ή «Attica Group») εξαγόρασε το 1,17% των μετοχών μειοψηφίας και κατέχει πλέον το 100% της ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε.

Στην ανάλυση των αποτελεσμάτων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε έναν κλάδο με έντονη εποχικότητα, με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο με Σεπτέμβριο και χαμηλότερη τους μήνες Νοέμβριο με Φεβρουάριο.

Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και Ταμειακών Ροών

Τα «Ενσώματα πάγια» του Ομίλου ανήλθαν στις 31.12.2019 σε Ευρώ 197,50 εκατ. έναντι Ευρώ 205,46 στις 31.12.2018 και περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο τα πλοία του Ομίλου.

Ο Λογαριασμός «Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις» ανήλθε στις 31.12.2019 σε Ευρώ 37,65 εκατ. έναντι Ευρώ 23,88 εκατ. στις 31.12.2018, με την αύξηση να οφείλεται σε αύξηση των εμπορικών απαιτήσεων από τρίτους και συνδεδεμένα μέρη.

Ο Λογαριασμός «Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού» ανήλθε σε Ευρώ 7,89 εκατ. έναντι Ευρώ 10,87 εκατ. στις 31.12.2018.

Ο Όμιλος διαθέτει ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα στις 31.12.2019 ύψους Ευρώ 9,00 εκατ. έναντι Ευρώ 5,12 εκατ. στις 31.12.2018.

Τα ίδια κεφάλαια ανέρχονται σε Ευρώ 111,27 εκατ. έναντι Ευρώ 86,73 εκατ. στη χρήση 2018.

Ο συνολικός δανεισμός στις 31.12.2019 ανέρχεται σε Ευρώ 103,72 εκατ. από τα οποία Ευρώ 97,88 εκατ. είναι μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις και Ευρώ 5,8 εκατ. είναι βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Στη χρήση 2018 ο συνολικός δανεισμός ανέρχονταν σε Ευρώ 117,25 εκατ. από τα οποία Ευρώ 104,32 εκατ. ήταν μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις και Ευρώ 12,93 εκατ. ήταν βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις.

Ο λογαριασμός «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» ανήλθε σε Ευρώ 24,22 εκατ. από Ευρώ 20,83 εκατ. στις 31.12.2018.

Ο λογαριασμός «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» ανήλθε σε Ευρώ 13,03 εκατ. από Ευρώ 21,81 εκατ. στις 31.12.2018. Η μείωση οφείλεται κατά κύριο λόγο στην μείωση των λοιπών υποχρεώσεων από φόρους.

Στη χρήση 2019 προέκυψαν ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες Ευρώ 7,85 εκατ. έναντι εισροών Ευρώ 4,92 εκατ. στη χρήση 2018.

Από τις επενδυτικές δραστηριότητες προέκυψαν στη χρήση 2019 εκροές Ευρώ 6,51 εκατ. έναντι εισροών 17,99 εκατ. στη χρήση 2018. Η μεταβολή οφείλεται κατά κύριο λόγο στο γεγονός ότι κατά τη χρήση 2018 σημειώθηκαν εισπράξεις από την πώληση του πλοίου HIGHSPEED 7, ύψους Ευρώ 25,00 εκατ.

Από τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες προέκυψαν στη χρήση 2019 εισροές Ευρώ 2,54 εκατ. έναντι εκροών Ευρώ 22,97 εκατ. το 2018. Η μεταβολή οφείλεται κυρίως στο ότι το 2019 σημειώθηκαν εισροές από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους Ευρώ 16,28 εκατ. και επιπλέον σημειώθηκαν λιγότερες εκροές για την πληρωμή δανείων.

Σημαντικά γεγονότα Ομίλου για τη χρήση 2019

Τα σημαντικά γεγονότα κατά τη διάρκεια της χρήσης 2019 και έως την ημερομηνία δημοσιοποίησης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων έχουν ως ακολούθως:

Στις 29.3.2019, ο κ. Ηρακλής Σιμιτσιδέλλης υπέβαλε την παραίτησή του από την ιδιότητά του ως Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Σε αναπλήρωση της θέσης, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την εκλογή του κ.

Γεώργιου Αναγνώστου ως Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Το νέο μέλος αποφασίστηκε να ασκήσει τα καθήκοντά του κατά το υπόλοιπο χρονικό διάστημα έως τη λήξη της θητείας του παρόντος Διοικητικού Συμβουλίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο προέβη σε ανασυγκρότηση και καθορισμό των αξιωμάτων των μελών του, ως ακολούθως: Κυριάκος Μάγειρας- Πρόεδρος, Σπυρίδων Πασχάλης- Διευθύνων Σύμβουλος -Α' Αντιπρόεδρος, Νικόλαος Ταπίρης- Β' Αντιπρόεδρος, Παναγιώτης Δικαίος- Μέλος, Διονύσιος Θεοδωράτος- Μέλος, Γεώργιος Αναγνώστου- Μέλος, Θωμάς Οικονόμου- Μέλος.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση στις 2.8.2019 αποφάσισε και ενέκρινε τη μεταφορά της έδρας της Εταιρίας από το Δήμο Πειραιώς στον Δήμο Καλλιθέας, με τη νέα διεύθυνση της έδρας να είναι Λυσικράτους 1-7 & Ευρυπίδου, Δήμος Καλλιθέας Αττικής, Τ.Κ. 17674. Επιπλέον, ενέκρινε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας κατά Ευρώ 6.000.000, σε μετρητά, με την έκδοση 2.400.000 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας εκάστης Ευρώ 2,50 και να διαθέσει τις νέες μετοχές σε τιμή ίση με την ονομαστική τους αξία.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση στις 05.09.2019, μεταξύ άλλων θεμάτων, ενέκρινε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας κατά Ευρώ 7.225.550 προς το σκοπό αποπληρωμής δανείων και κατά Ευρώ 2.550.000, για την αγορά scrubbers όπως και την κάλυψη εξόδων βάσει της συναφθείσας για την αγορά αυτών σύμβασης, ήτοι συνολικά κατά Ευρώ 9.775.550, σε μετρητά, με την έκδοση 3.910.220 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας εκάστης Ευρώ 2,50 και να διαθέσει τις νέες μετοχές σε τιμή ίση με την ονομαστική αξία τους. Επιπλέον, ανακοινώθηκε η εκλογή του κ. Γεωργίου Αναγνώστου του Ελευθερίου ως Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, σε πλήρωση κενωθείσας θέσης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, κατόπιν σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της 29.3.2019.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση στις 14.10.2019 ενέκρινε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας κατά Ευρώ 500.000, σε μετρητά, με την έκδοση 200.000 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας εκάστης Ευρώ 2,50 και να διαθέσει τις νέες μετοχές σε τιμή ίση με την ονομαστική τους αξία.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση στις 20.12.2019 αποφάσισε, μεταξύ άλλων, τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 119 παρ. 4 του Ν. 4548/2018, κατά ποσό Ευρώ 119.556.330, με την ακύρωση 47.822.532 κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας εκάστης Ευρώ 2,50, καθώς και την τροποποίηση του άρθρου 5 του Καταστατικού της Εταιρίας, προκειμένου να αποτυπώσει την ανωτέρω μείωση και ειδικότερα την προσθήκη παραγράφου στο τέλος του άρθρου 5 παρ. 1 και την ενσωμάτωση αυτής στο Καταστατικό της Εταιρίας σε ενιαίο κείμενο.

Στις 9.1.2020, αποφασίστηκε η αλλαγή ονόματος του Ε/Γ- Ο/Γ «ΝΗΣΟΣ ΧΙΟΣ» (NISSOS CHIOS), Νηολογίου Πειραιώς 10883, σε «ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΧΙΟΣ» (BLUE STAR CHIOS), καθώς και του Ε/Γ- Ο/Γ «ΝΗΣΟΣ ΜΥΚΟΝΟΣ» (NISSOS MYKONOS), Νηολογίου Πειραιώς 10882, σε «ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΜΥΚΟΝΟΣ» (BLUE STAR MYCONOS).

Στις 25.2.2020, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση ενέκρινε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά Ευρώ 5.000.000, με την έκδοση 2.000.000 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας εκάστης Ευρώ 2,50.

Τον Μάρτιο του 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) κήρυξε τον κορωνοϊό COVID-19 πανδημία, η ραγδαία εξάπλωση της οποίας έχει προκαλέσει αναστολή ή επιβράδυνση των δραστηριοτήτων σημαντικών κλάδων της οικονομίας. Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προσπάθειά τους να περιορίσουν την εξάπλωση της πανδημίας εφαρμόζουν σειρά περιοριστικών μέτρων μεταξύ των οποίων είναι και οι περιορισμοί στη διακίνηση επιβατών και οχημάτων γεγονός που έχει άμεσο αντίκτυπο στη δραστηριότητα του Ομίλου. Περιοριστικά μέτρα στην ελεύθερη διακίνηση των πολιτών για την καταπολέμηση της διασποράς

της πανδημίας έλαβε και η Ελληνική πολιτεία. Οι κίνδυνοι, οι δράσεις της διοίκησης και οι επιπτώσεις από την πανδημία περιγράφονται αναλυτικά στην ενότητα «ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ».

Προβλεπόμενη πορεία και εξέλιξη της Εταιρίας για τη χρήση 2020

Ο Όμιλος ξεκίνησε θετικά τους δύο πρώτους μήνες του έτους. Όμως από τις αρχές Μαρτίου η ραγδαία εξάπλωση του κορωνοϊού COVID-19 στην Ευρώπη άρχισε να περιορίζει σημαντικά τη διακίνηση επιβατών και οχημάτων.

Στη συνέχεια, ελήφθη δέσμη μέτρων από την Ελληνική πολιτεία για την καταπολέμηση της διασποράς της πανδημίας, η επίπτωση των οποίων έγινε άμεσα αισθητή στον Όμιλο, αφού προέκυψε σημαντική πτώση στο μεταφορικό έργο ενώ παράλληλα υποβλήθηκε μεγάλος αριθμός αιτήσεων για ακυρώσεις προεκδοθέντων εισιτηρίων καθώς και σημαντική ανάσχεση έως μηδενισμός στην είσοδο νέων κρατήσεων για την καλοκαιρινή περίοδο. Αναλυτικότερα, η προβλεπόμενη πορεία του Ομίλου για το 2020 σε σχέση και με την εξέλιξη της πανδημίας περιγράφεται παρακάτω στην ενότητα «Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες».

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Παρακάτω παρουσιάζονται οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αφορούν τις δραστηριότητες του Ομίλου μας:

Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις οικονομικές συνθήκες και τις συνθήκες της αγοράς στη χώρα μας

Η δραστηριότητα του Ομίλου επηρεάζεται σημαντικά από το ύψος του διαθέσιμου εισοδήματος και της καταναλωτικής δαπάνης που με τη σειρά τους επηρεάζονται από τις κρατούσες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα. Η ακτοπλοΐα είναι ευαίσθητη στις επιπτώσεις τυχόν οικονομικής ύφεσης είτε στην ελληνική οικονομία είτε στην τουριστική αγορά ή ακόμη σε έκτακτα γεγονότα όπως είναι η εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 τα οποία οδηγούν σε μειωμένη ζήτηση που σε συνδυασμό με πιθανή πλεονάζουσα προσφορά θα οδηγούσε σε μειωμένους ναύλους και πληρότητες, επηρεάζοντας αρνητικά την κερδοφορία του Ομίλου.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας σε καθημερινή βάση, μέσω της συστηματικής παρακολούθησης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και μέσω της καθημερινής παρακολούθησης των πραγματοποιούμενων πληρωμών. Παράλληλα, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την ωρίμανση τόσο των απαιτήσεων όσο και των υποχρεώσεων, με αντικειμενικό σκοπό τη διατήρηση μιας ισορροπίας μεταξύ της συνέχειας των κεφαλαίων και της ευελιξίας μέσω της τραπεζικής πιστοληπτικής του ικανότητας. Αναλυτικότερη περιγραφή του σχετικού κινδύνου και των επιπτώσεων γίνεται στην ενότητα «Εμφάνιση πανδημίας κορωνοϊού COVID-19: Κίνδυνοι – επιπτώσεις – λήψη μέτρων αντιμετώπισης».

Κίνδυνος διακύμανσης τιμών καυσίμων

Ο Όμιλος, όπως το σύνολο των εταιριών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας, επηρεάζεται σημαντικά από τη διακύμανση των τιμών των καυσίμων. Επισημαίνεται ότι το κόστος των ναυτιλιακών καυσίμων και λιπαντικών είναι με μεγάλη διαφορά το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος.

Επισημαίνεται ότι από τον Φεβρουάριο του 2020 βρίσκεται σε εξέλιξη μία εξαιρετικά μεγάλη πτώση στις τιμές των καυσίμων με ακραίες διακυμάνσεις ως συνέπεια της μειωμένης ζήτησης λόγω κυρίως της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19 καθώς και της μη επίτευξης συμφωνίας για μείωση της παραγωγής από τις μεγάλες πετρελαιοπαραγωγές χώρες.

Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις διακυμάνσεις του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό του, ο οποίος είναι σε Ευρώ και υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ. Ο Όμιλος επηρεάζεται από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο βαθμό που τα ναυτιλιακά καύσιμα που αγοράζει για τη λειτουργία των πλοίων του διαπραγματεύονται διεθνώς σε Δολάρια Η.Π.Α.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου όμως, λόγω του μεγάλου αριθμού πελατών, εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο και για το λόγο αυτό έχει αναπτύξει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών. Ειδικότερα, έχει ορίσει πιστωτικά όρια και συγκεκριμένους όρους πιστωτικής πολιτικής για όλες τις κατηγορίες των πελατών του ενώ παράλληλα, με σκοπό την καλύτερη εξασφάλισή του, έχει λάβει εγγυητικές επιστολές τραπεζής από τους μεγαλύτερους κεντρικούς πράκτορες έκδοσης εισιτηρίων. Επίσης, παρακολουθεί τα υπόλοιπα των πελατών του και εξετάζει την περίπτωση σχηματισμού προβλέψεων. Συνεπώς, τυχόν αδυναμία πελατών να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, ενδεχομένως να επηρεάσει τα αποτελέσματα του Ομίλου μέσω δημιουργίας αντίστοιχων προβλέψεων. Αναλυτικότερη περιγραφή του σχετικού κινδύνου και των επιπτώσεων γίνεται στην ενότητα «Εμφάνιση πανδημίας κορωνοϊού COVID-19: Κίνδυνοι – επιπτώσεις – λήψη μέτρων αντιμετώπισης».

Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός του Ομίλου κατά τη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητας του να συνεχίσει τη δραστηριότητά του και να διατηρεί μια βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Ο Όμιλος έχει σημαντικές δανειακές υποχρεώσεις δεδομένου ότι οι επενδύσεις για την απόκτηση πλοίων απαιτούν σημαντικό ύψους κεφάλαια τα οποία, σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική στον ναυτιλιακό κλάδο, χρηματοδοτούνται σε μεγάλο βαθμό με τραπεζικό δανεισμό.

Η ικανότητα του Ομίλου να εξυπηρετεί και να αποπληρώνει τα δάνεια του εξαρτάται από την ικανότητα να παράγει ταμειακές ροές στο μέλλον, η οποία σε ένα βαθμό εξαρτάται από παράγοντες όπως οι γενικές οικονομικές συνθήκες, ο ανταγωνισμός, και άλλους αστάθμητους παράγοντες. Αναλυτικότερη περιγραφή του σχετικού κινδύνου και των επιπτώσεων γίνεται στην ενότητα «Εμφάνιση πανδημίας κορωνοϊού COVID-19: Κίνδυνοι – επιπτώσεις – λήψη μέτρων αντιμετώπισης».

Ανταγωνισμός

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε γραμμές με έντονο ανταγωνισμό ο οποίος μπορεί να ενταθεί περαιτέρω στην προσπάθεια των εταιριών να αποκτήσουν μεγαλύτερο μερίδιο σε ήδη ώριμες αγορές.

Κίνδυνος ατυχημάτων

Λόγω της φύσεως των εργασιών τους, τα πλοία του Ομίλου και γενικότερα ολόκληρος ο ναυτιλιακός κλάδος υπόκεινται σε κινδύνους ατυχημάτων που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τα αποτελέσματα, την φήμη, την πελατεία ή και τη λειτουργία του Ομίλου. Τα πλοία του Ομίλου καλύπτονται ασφαλιστικά, για ασφάλιση Σκάφους και Μηχανής, για ασφάλιση αυξημένης αξίας και για ασφάλιση σκάφους κατά πολεμικών κινδύνων.

Εποχικότητα Δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε έναν κλάδο με έντονη εποχικότητα στους επιβάτες και στα Ι.Χ. οχήματα, με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο έως Σεπτέμβριο και χαμηλότερη τους μήνες Νοέμβριο έως Φεβρουάριο. Αντιθέτως, η κίνηση των φορτηγών οχημάτων εμφανίζεται κατανεμημένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με μικρή εποχικότητα.

Εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19: Κίνδυνοι – επιπτώσεις - λήψη μέτρων αντιμετώπισης

Τον Μάρτιο του 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) κήρυξε τον κορωνοϊό COVID-19 πανδημία, η ραγδαία εξάπλωση της οποίας έχει πλήξει την επιχειρηματική και οικονομική δραστηριότητα σε όλο τον κόσμο και έχει προκαλέσει αναστολή ή επιβράδυνση των δραστηριοτήτων σημαντικών κλάδων της οικονομίας. Μεταξύ των κλάδων που έχουν πληγεί σημαντικά είναι και η επιβατηγός ναυτιλία.

Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προσπάθειά τους να περιορίσουν την εξάπλωση της πανδημίας εφαρμόζουν σειρά περιοριστικών μέτρων μεταξύ των οποίων είναι και οι περιορισμοί στη διακίνηση επιβατών και οχημάτων, γεγονός που έχει άμεσο αντίκτυπο στη δραστηριότητα του Ομίλου. Δέσμη μέτρων για την καταπολέμηση της διασποράς της πανδημίας έλαβε και η Ελληνική πολιτεία, τα οποία περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων περιοριστικά μέτρα στην ελεύθερη διακίνηση των πολιτών, και πιο συγκεκριμένα:

- α) Την απαγόρευση στη διακίνηση επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων (πλην οδηγών φορτηγών) στις γραμμές της Αδριατικής από τις 15 Μαρτίου,
- β) Τον περιορισμό στη διακίνηση επιβατών, πλην μονίμων κατοίκων των νησιών για έκτακτους λόγους, στις γραμμές του Αιγαίου από 21 Μαρτίου 2020 και μέχρι 17 Μαΐου για το νησί της Κρήτης και μέχρι 24 Μαΐου για τα υπόλοιπα νησιά.

Επιπλέον, με πράξη νομοθετικού περιεχομένου τέθηκαν, μεταξύ άλλων, περιορισμοί στην είσπραξη μεταχρονολογημένων επιταγών για τις πληττόμενες από τον COVID -19 επιχειρήσεις.

Κίνδυνοι από την πανδημία του COVID-19

Η πανδημία δημιουργεί σημαντικό αριθμό κινδύνων που θα μπορούσαν να έχουν επίπτωση στην οικονομική θέση και τα αποτελέσματα της χρήσης 2020, οι οποίοι εστιάζονται στους κάτωθι τομείς:

- Μεταφορικό έργο: Από τα μέσα Μαρτίου 2020 που ανακοινώθηκαν τα περιοριστικά μέτρα στη διακίνηση των πολιτών λόγω εξάπλωσης της πανδημίας του COVID-19, σημειώθηκε κατακόρυφη μείωση στο μεταφορικό έργο και κατ' επέκταση στον κύκλο εργασιών του Ομίλου, η οποία συνεχίστηκε μέχρι τον Μάιο. Για τους επόμενους μήνες του έτους 2020, υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα σχετικά με την πορεία του μεταφορικού έργου, η οποία θα εξαρτηθεί από την εξέλιξη της πανδημίας καθώς και από τις αποφάσεις που θα λάβουν οι Αρχές αναφορικά με τη διακίνηση των πολιτών και την στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας εν γένει και ιδίως στον ευρύτερο τομέα του Τουρισμού.
- Απώλεια εσόδων κατά την καλοκαιρινή περίοδο: Ο κλάδος έχει έντονη εποχικότητα στους επιβάτες και στα Ι.Χ. οχήματα. Η περίοδος Ιούλιος – Σεπτέμβριος είναι μακράν η περίοδος με την υψηλότερη κίνηση και είναι αυτή που καθορίζει σε μεγάλο βαθμό το αποτέλεσμα της χρήσης.

Τυχόν νέες αποφάσεις για συνέχιση των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση των πολιτών ή αλλαγή δεδομένων στις συνθήκες των πολιτών όσον αφορά τα μέσα μεταφοράς στις καλοκαιρινές τους διακοπές ή τυχόν εμπόδια που διαταράσσουν την τουριστική αλυσίδα και κατ'επέκταση το τουριστικό προϊόν της

χώρας ή ακόμη δριμύτερη επανάκαμψη της πανδημίας, θα επηρεάσουν το μεταφορικό έργο του Ομίλου και θα επιβαρύνουν σημαντικά τα αποτελέσματα της χρήσης.

- Κίνδυνος απομείωσης περιουσιακών στοιχείων: Λόγω της αναμενόμενης επίδρασης της πανδημίας στην παγκόσμια οικονομία και στη χώρα μας και κατ' έπεκτασιν στην οικονομική απόδοση του Ομίλου υπάρχει κίνδυνος τα περιουσιακά στοιχεία του, ήτοι τα πλοία, να αποτιμηθούν στις επόμενες χρήσεις σε χαμηλότερες αξίες και να προκύψουν ενδεχόμενες απομειώσεις οι οποίες να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα και την οικονομική θέση του Ομίλου.
- Οικονομική θέση / ρευστότητα: Ο Όμιλος έχει ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση και χαμηλό συντελεστή μόχλευσης (46% καθαρό δανεισμό σε σχέση με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια). Όμως, η πανδημία του κορωνοϊού δημιουργεί νέες συνθήκες όπως η δραματική μείωση της επιβατηγού κίνησης και των Ι.Χ. οχημάτων με αποτέλεσμα να στερείται ο Όμιλος μίας σημαντικής πηγής άμεσης ρευστότητας. Επίσης, υστέρηση στην ρευστότητα δημιουργούν και οι περιορισμοί που επεβλήθησαν με πράξη νομοθετικού περιεχομένου στην είσπραξη μεταχρονολογημένων επιταγών για τις πληττόμενες επιχειρήσεις.
- Πιστωτικός κίνδυνος: Ο Όμιλος χειρίζεται ικανοποιητικά τον πιστωτικό κίνδυνο έχοντας αναπτύξει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών.

Όμως, η εμφάνιση της πανδημίας δημιουργεί νέες συνθήκες και επιτάσσει την επαγρύπνηση για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων περιπτώσεων αδυναμίας πληρωμής ή μεταχρονολόγησης είσπραξης απαιτήσεων που δυνητικά θα μπορούσαν να επέλθουν.

- Ενδεχόμενη μη συμμόρφωση με περιοριστικές ρήτρες (covenants): Αναφορικά με τους όρους των συμβάσεων των δανείων, ο Όμιλος πρέπει να συμμορφώνεται με ορισμένους όρους συμπεριλαμβανομένων χρηματοοικονομικών δεικτών. Ο οικονομικός αντίκτυπος του COVID-19 στις δραστηριότητες του Ομίλου είναι αβέβαιος τη δεδομένη χρονική στιγμή. Ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την κατάσταση με σκοπό να ζητήσει έγκαιρα από τις τράπεζες και να επιτύχει την παραίτηση τους σχετικά με τις προαναφερόμενες υποχρεώσεις συμμόρφωσης εφόσον αυτό χρειαστεί.

Επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου

Οι πρόσφατες εξελίξεις αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά τις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου για τη χρήση 2020, καθώς ο κλάδος ο οποίος δραστηριοποιείται είναι άμεσα πληττόμενος.

Το εύρος των επιπτώσεων θα εξαρτηθεί από παράγοντες όπως η διάρκεια της επιδημίας και των ισχύοντων περιοριστικών μέτρων, τυχόν λήψη πρόσθετων μέτρων από τις κυβερνήσεις καθώς και το μέγεθος της αρνητικής επίδρασης στο σύνολο της παγκόσμιας οικονομίας.

Ιδιαίτερα, όσον αφορά στη μεταφορά επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων, από τα μέσα Μαρτίου 2020 παρατηρείται μία κατακόρυφη μείωση του μεταφορικού έργου λόγω της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση των πολιτών.

Ειδικότερα, η μείωση του μεταφορικού έργου στη μεταφορά επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων τον μήνα Απρίλιο, σε σχέση με τον Απρίλιο 2019, ανήλθε στο 96% στην Ελληνική Ακτοπλοία. Για τα φορτηγά οχήματα η μείωση έφθασε στο 37% στην Ελληνική Ακτοπλοία. Η προαναφερόμενη μείωση του μεταφορικού έργου ισοδυναμεί με μείωση του κύκλου εργασιών για το μήνα Απρίλιο κατά Ευρώ 6,5 εκ. ή ποσοστό 65%. Αντίστοιχο ποσοστό μείωσης του μεταφορικού έργου εκτιμάται ότι θα σημειωθεί και το μήνα Μάιο 2020. Αναμένεται σταδιακή βελτίωση κατά τους επόμενους μήνες του έτους, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση των επιβατών και δεν θα υπάρξει αλλαγή δεδομένων στις συνθήκες των

πολιτών όσον αφορά τα μέσα μεταφοράς στις καλοκαιρινές τους διακοπές ή τυχόν εμπόδια που διαταράσσουν την τουριστική αλυσίδα και κατ'επέκταση το τουριστικό προϊόν της χώρας.

Η διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί σε συνεχή βάση κάθε νέο στοιχείο που προκύπτει από την εξέλιξη της πανδημίας και τις σχετικές αποφάσεις που λαμβάνουν οι Αρχές και προσαρμόζει σε τακτά χρονικά διαστήματα το δίκτυο δρομολογίων των πλοίων έχοντας ως βασικό μέλημα την προστασία της οικονομικής θέσης του Ομίλου και την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των πελατών του και των τοπικών κοινωνιών. Στο πλαίσιο της συνεχούς παρακολούθησης της εξέλιξης του μεταφορικού έργου, έγινε σειρά εκτιμήσεων για την πορεία του Ομίλου στην τρέχουσα χρήση 2020, οι οποίες οδηγούν σε μείωση του κύκλου εργασιών του Ομίλου το 2020 σε ένα εκτιμώμενο εύρος από 30% έως 40% σε σχέση με τη χρήση 2019. Στη βάση των ανωτέρω δεδομένων, εκτίμηση της διοίκησης είναι ότι ο Όμιλος θα καταγράψει ζημιές για τη χρήση 2020.

Τα ανωτέρω δεδομένα έχουν στηριχθεί σε επικαιροποιημένη πληροφόρηση για την εξέλιξη της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων που ανακοινώνει η πολιτεία, λαμβάνουν υπόψη τα μέτρα ανακούφισης καθώς επίσης και το αποτέλεσμα των ενεργειών που έλαβε η διοίκηση της Εταιρίας για την ενίσχυση της οικονομικής θέσης του Ομίλου. Επίσης, στις εκτιμήσεις που έγιναν για την εξέλιξη του μεταφορικού έργου, η ρευστότητα του Ομίλου καλύπτει πλήρως τις ανάγκες του για τους επόμενους 12 μήνες.

Σημειώνεται ωστόσο ότι καθώς το φαινόμενο είναι σε πλήρη εξέλιξη, οι ανωτέρω εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας. Τα δεδομένα μπορεί να αλλάξουν δραστικά είτε προς τη θετική πλευρά, εφόσον βρεθούν άμεσα τρόποι αντιμετώπισης της πανδημίας και ιδιαίτερα το εμβόλιο καθώς και εφόσον υλοποιηθούν αποτελεσματικά μέτρα στήριξης της τουριστικής δραστηριότητας, είτε αρνητικά, σε περίπτωση που επιδεινωθεί η κατάσταση και η πανδημία λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά.

Επιπτώσεις στην Χρηματοοικονομική Θέση του Ομίλου

Η διοίκηση βρίσκεται σε διαδικασία επαναξιολόγησης της εμπορικής της δραστηριότητας και των σχετικών ταμειακών ροών.

Λαμβάνοντας υπόψιν τις τρέχουσες συνθήκες, την αβεβαιότητα και το ραγδαία μεταβαλλόμενο περιβάλλον, η διοίκηση στοχεύει στη μεγιστοποίηση της ρευστότητας του Ομίλου. Ο Όμιλος διαφυλάσσει τις ταμειακές ροές του καταβάλλοντας προσπάθειες για τη διατήρηση επαρκούς κεφαλαίου κίνησης και εντοπίζοντας περιοχές εξοικονόμησης κόστους όπου είναι πιθανό όπως αναφέρεται παρακάτω στην παράγραφο σχετικά με τις δράσεις της διοίκησης.

Λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19

Για την αντιμετώπιση της έκτακτης κατάστασης που δημιούργησε η πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, η ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ υιοθέτησε τα μέτρα που έλαβε η διοίκηση του Ομίλου Attica στον οποίο εντάσσεται, και τα οποία αναλύονται μέσω των κάτωθι τεσσάρων κύριων στόχων:

I. Προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, των επιβατών και των συνεργατών

Για την Attica Group, κυρίαρχο μέλημα αποτελεί η υγεία των εργαζομένων, των επιβατών και των συνεργατών του. Για τον λόγο αυτό έλαβε έγκαιρα σειρά προληπτικών μέτρων δίνοντας συγκεκριμένες οδηγίες για τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο κάθε εργαζόμενος σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων ασθένειας.

Εφαρμόστηκε από τις πρώτες ημέρες η εξ αποστάσεως εργασία σε ποσοστό άνω του 80% του προσωπικού ξηράς, διατηρώντας το ελάχιστο προσωπικό ασφαλείας. Παράλληλα, έχουν ανασταλεί όλα τα επαγγελματικά ταξίδια καθώς και οι δια ζώσης συναντήσεις, οι οποίες πλέον πραγματοποιούνται μέσω τηλεδιάσκεψης ή βιντεοδιάσκεψης. Επιπλέον, πιστοποιημένα συνεργεία εξωτερικών συνεργατών πραγματοποιούν τακτικά απολυμάνσεις στα κτήρια των γραφείων.

Τα πληρώματα των πλοίων του Ομίλου Attica είναι πλήρως εκπαιδευμένα σε θέματα υγείας και υγιεινής, έχουν λάβει τις εξειδικευμένες οδηγίες των Αρχών για τα αναγκαία μέτρα προφύλαξης από τον COVID-19, ενώ παράλληλα είναι πλήρως ενημερωμένα για την αντιμετώπιση τυχόν ύποπτου κρούσματος εν πλω σε συνεργασία με τις αρμόδιες Αρχές. Επίσης, τα πλοία του Ομίλου Attica διαθέτουν κατάλληλο εξοπλισμό (μάσκες, γάντια, ειδικό kit), ενώ έχουν διατεθεί ειδικές καμπίνες σε κάθε πλοίο για την αντιμετώπιση και περιορισμό τυχόν μεμονωμένου περιστατικού, προκειμένου να διασφαλιστεί η υγεία των επιβατών και του πληρώματος. Όλα τα πλοία είναι εξοπλισμένα με αντισηπτικό διάλυμα για την προσωπική υγιεινή των επιβατών και του προσωπικού. Οι διαδικασίες καθαρισμού των μονάδων κλιματισμού, των καμπινών καθώς και των κοινοχρήστων χώρων των πλοίων έχουν εντατικοποιηθεί και πιστοποιημένα συνεργεία εξωτερικών συνεργατών πραγματοποιούν τακτικά απολυμάνσεις στα πλοία. Επιπροσθέτως, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού γίνεται διαρκής ενημέρωση των επιβατών αναφορικά με την τήρηση των κανόνων πρόληψης, μέσω ενημερωτικών μηνυμάτων που προβάλλονται στις οθόνες των πλοίων.

Επίσης, το προσωπικό των πλοίων προβαίνει σε συχνές ανακοινώσεις και συστάσεις, έτσι ώστε να διατηρούνται οι απαραίτητες αποστάσεις μεταξύ των επιβατών κατά την παραμονή τους σε ένα από τα σαλόνια, τα μπαρ ή στους εξωτερικούς χώρους των πλοίων και να αποφεύγεται ο συνωστισμός κατά την αποβίβαση τους από το πλοίο.

II. Επιχειρησιακή Συνέχεια

Η Attica Group με την εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού δημιούργησε Ειδική Ομάδα Διαχείρισης Κρίσης με σκοπό τη διαρκή ενημέρωση (σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ και όλες τις αρμόδιες Αρχές), για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων αναφορικά με την προστασία των επιβατών και των εργαζομένων της και εφάρμοσε εξειδικευμένο πλάνο επιχειρησιακής συνέχειας, το οποίο επιτρέπει την υφιστάμενη λειτουργία του συνόλου των υπηρεσιών του Ομίλου Attica εφαρμόζοντας εργασία εξ αποστάσεως μέσω τηλεργασίας αξιοποιώντας τις σχετικές τεχνολογικές δυνατότητες.

III. Μέτρα περιορισμού του κόστους λειτουργίας και ενίσχυσης της οικονομικής θέσης του Ομίλου Attica

Η ραγδαία εξάπλωση και η ένταση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 επέφερε σημαντικό πλήγμα στον κλάδο των μεταφορών και ειδικότερα στην επιβατηγό ναυτιλία αφού περιορίστηκε δραστικά η διακίνηση επιβατών και οχημάτων.

Ο Όμιλος Attica διαπίστωσε κατακόρυφη πτώση στο μεταφορικό του έργο, είχε μεγάλο αριθμό αιτήσεων για ακυρώσεις προεκδοθέντων εισιτηρίων και μεγάλη ανάσχεση στην είσοδο νέων κρατήσεων για την καλοκαιρινή περίοδο. Παράλληλα, έπρεπε να χρηματοδοτήσει σε μεγάλο βαθμό με ίδια κεφάλαια τη δραστηριότητα του, λόγω περιορισμών στην είσπραξη επιταγών των πελατών του και ελαχιστοποίηση των εισπράξεων από επιβάτες.

Τα ανωτέρω δεδομένα οδήγησαν τη διοίκηση του Ομίλου Attica στη λήψη αποφάσεων προκειμένου να περιορίσει το κόστος λειτουργίας και να ενισχύσει την οικονομική του θέση, οι οποίες συνοψίζονται στα εξής:

- Μειώθηκε ο αριθμός των δρομολογίων των πλοίων και έγινε αναδιάταξη του στόλου των πλοίων. Επίσης, μεγάλος αριθμός πλοίων τέθηκε σε καθεστώς παύσης δρομολογίων με αποτέλεσμα οι ναυτικοί που εργάζονταν σε αυτά να τεθούν σε αναστολή εργασίας. Η συρίκνωση της λειτουργίας

του στόλου των πλοίων περιόρισε λειτουργικά έξοδα όπως είναι το κόστος καυσίμων, τα έξοδα λιμένων και το κόστος πληρωμάτων. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι παρά τη μειωμένη συχνότητα των δρομολογίων ο Όμιλος Attica εξυπηρετεί υπεύθυνα το σύνολο των προορισμών του δικτύου του.

- Αποφασίστηκε μείωση όλων των λειτουργικών δαπανών του Ομίλου Attica. Ειδικότερα, κάθε κατηγορία λειτουργικών δαπανών εξετάστηκε λεπτομερώς και αποφασίστηκε να υλοποιηθούν για το 2020 μόνο οι απολύτως αναγκαίες.
- Αποφασίστηκε η προσωρινή αναβολή αναπτυξιακών σχεδίων μέχρι να αποσαφηνισθεί το μέγεθος των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου Attica.
- Έγινε χρήση όλων των μέτρων στήριξης που ανακοίνωσε η πολιτεία για τις πληττόμενες επιχειρήσεις με στόχο να διασφαλιστεί επαρκής ρευστότητα, ακόμη και στην περίπτωση που η πανδημία ενταθεί και λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των μέτρων που εξήγγειλε η κυβέρνηση, ο Όμιλος Attica α) μετέφερε την πληρωμή των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων κατά τα οριζόμενα στις αποφάσεις της πολιτείας, και β) βρίσκεται σε συζητήσεις με τις δανείστριες τράπεζες για να μεταφερθούν πληρωμές κεφαλαίων δανείων σε μελλοντικό χρόνο καθώς επίσης εξετάζει την άντληση επιπλέον πιστωτικών ορίων.
- Γίνονται ενέργειες για περαιτέρω βελτίωση της ρευστότητας μέσω χορήγησης νέων πιστωτικών γραμμών, επιμήκυνσης του χρόνου καταβολής υποχρεώσεων στους προμηθευτές, αναβολή προμηθειών που δεν είναι απολύτως αναγκαίες.
- Αποφασίστηκε η εκ περιτροπής εργασία για όλους τους εργαζόμενους ξηράς και ειδικότερα μία εβδομάδα εκτός εργασίας κάθε τέσσερις ημερολογιακές εβδομάδες. Ως εκ τούτου, όλοι οι εργαζόμενοι ξηράς θα αμείβονται με το 75% των μικτών αποδοχών τους. Επιπλέον, στη διοικητική ομάδα του Ομίλου Attica (περιλαμβανομένων και των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου) θα παρακρατείται ένα πρόσθετο ποσοστό 25% των αποδοχών τους, για μελλοντική καταβολή όταν και εφόσον οι συνθήκες και η οικονομική πορεία του Ομίλου το επιτρέψουν. Η διάρκεια του μέτρου αυτού συναρτάται κυρίως με τη περίοδο που ο Όμιλος Attica θα λειτουργεί με μειωμένη δραστηριότητα.

IV. Προσαρμογή των στόχων του Ομίλου Attica στο νέο οικονομικό περιβάλλον

Όλα τα παραπάνω αναφερόμενα οδήγησαν τη διοίκηση στην αναθεώρηση των αναπτυξιακών σχεδίων του Ομίλου Attica.

Ειδικότερα αναβλήθηκαν προσωρινά αναπτυξιακά σχέδια μέχρι να αποσαφηνισθεί το μέγεθος των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου Attica.

Μη Χρηματοοικονομικές Πληροφορίες

Παρακάτω παρατίθενται στοιχεία που εισήχθησαν με τον ν. 4403/7.7.2016 και προβλέπονται από τον Ν. 4548/2018:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ – ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Επιχειρηματικό μοντέλο

Το Όραμα της Attica Group, στο οποίο εντάσσεται και η ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ είναι το εξής:

«Η ενίσχυση της ηγετικής θέσης και αξίας του Ομίλου με κερδοφόρα επέκταση σε νέες αγορές και δραστηριότητες, παρέχοντας υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, που ξεπερνούν τις προσδοκίες της αγοράς».

Η Επιχειρηματική Αποστολή της Attica Group, στην οποία εντάσσεται και η ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ είναι η εξής:

«Η Attica Group είναι ένας διεθνής Ναυτιλιακός Όμιλος που προσφέρει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες θαλάσσιας μεταφοράς με καινοτόμα πλοία υψηλής αισθητικής.

Οι δραστηριότητες του Ομίλου δημιουργούν προστιθέμενη αξία για τους μετόχους και τους εργαζομένους, περιορίζουν στο μέτρο του δυνατού το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και λειτουργούν προς όφελος των συνεργατών και των τοπικών κοινωνιών».

Στρατηγικοί Άξονες Ανάπτυξης

Οι στρατηγικοί άξονες ανάπτυξης της Attica Group, που εκτείνονται σε όλες τις θυγατρικές της εταιρίες και κατά συνέπεια στην ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ είναι οι εξής:

- Να αποτελεί την πρώτη επιλογή του πελάτη
- Να προσφέρει αξιόπιστες υπηρεσίες και να βελτιώνει διαρκώς την ποιότητα του προϊόντος του
- Να δημιουργεί σχέσεις καλής πίστης και μακροχρόνιας συνεργασίας με τους πελάτες, τους συνεργάτες και τις τοπικές κοινωνίες
- Να διαχειρίζεται υπεύθυνα τους πόρους του Ομίλου, συμμετέχοντας ενεργά στην υγιή, βιώσιμη και κερδοφόρα ανάπτυξη του

Πολιτικές που εφαρμόζει Ο Όμιλος και αποτελέσματα αυτών

Εταιρική Υπευθυνότητα και Διοίκηση

Ο «Όμιλος» δίνει μεγάλη έμφαση σε θέματα Εταιρικής Υπευθυνότητας. Ειδικότερα, στον «Όμιλο»:

- Υιοθετούμε υπεύθυνες πολιτικές και πρακτικές σε όλο το εύρος της επιχειρηματικής μας λειτουργίας.
- Επιδιώκουμε την επιχειρηματική μας ανάπτυξη παράλληλα με την ανάπτυξη των συνεργατών μας και τη στήριξη των τοπικών κοινωνιών.
- Καλλιεργούμε ένα εργασιακό περιβάλλον με κλίμα σεβασμού, ισότητας, ασφάλειας και αξιοκρατίας και προσφέρουμε ευκαιρίες εκπαίδευσης στους εργαζομένους μας.
- Προστατεύουμε την ασφάλεια και υγεία των επιβατών μας και προσφέρουμε την καλύτερη δυνατή ταξιδιωτική εμπειρία.
- Ενσωματώνουμε αρχές βιώσιμης ανάπτυξης στις διαδικασίες μας και εφαρμόζουμε περιβαλλοντικά ορθές επιχειρηματικές πρακτικές.

Οι εργαζόμενοί μας

- Η επιχειρηματική μας επιτυχία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τους εργαζομένους μας και ως εκ τούτου πολιτική μας είναι η καλλιέργεια ενός εργασιακού περιβάλλοντος που διασφαλίζει κλίμα σεβασμού, ισότητας, ασφάλειας και αξιοκρατίας.
- Κύρια δέσμευσή μας αποτελεί η ισότιμη αντιμετώπιση των εργαζομένων μας και η εξάρτηση της επαγγελματικής τους ανάπτυξης αποκλειστικά από την απόδοση και τις ικανότητές τους.
- Βασική μας προτεραιότητα είναι η δημιουργία ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας στα πλοία και στα γραφεία μας. Για το λόγο αυτό πραγματοποιούμε συνεχείς εκπαιδεύσεις σε θέματα Υγείας & Ασφάλειας.
- Παράλληλα, επενδύουμε στους ανθρώπους μας δίνοντας ουσιαστικές δυνατότητες εκπαίδευσης και ανάπτυξης, ώστε να παρέχονται οι καλύτερες δυνατές συνθήκες εργασίας και εξέλιξης.

Για την Κοινωνία

- Επιδιώκουμε να συνεισφέρουμε ουσιαστικά και έμπρακτα στην υποστήριξη της κοινωνίας και στη στήριξη των τοπικών κοινωνιών που επηρεάζονται από τις δραστηριότητές μας, ώστε να συμβάλλουμε στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της ευημερίας της κοινωνίας.
- Στο πλαίσιο αυτό, εντός του 2019, :
 - υποστηρίξαμε κοινωνικές δράσεις στο σύνολο των νησιών που δραστηριοποιούμαστε,
 - χορηγήσαμε μεγάλο αριθμό εκπαιδευτικών εισιτηρίων για περιβαλλοντικές, κοινωνικές, αθλητικές και δράσεις υγείας που πραγματοποιήθηκαν στην συντριπτική τους πλειοψηφία στις τοπικές κοινωνίες που δραστηριοποιούμαστε,
 - στηρίξαμε με χορηγίες και δωρεές διάφορους οργανισμούς, κοινωνικές ομάδες και φιλανθρωπικά ιδρύματα,
 - δώσαμε προτεραιότητα σε τοπικούς και εγχώριους προμηθευτές.

Για τους Επιβάτες μας

- Δεσμευόμαστε να τους προσφέρουμε ταξιδιωτική εμπειρία υψηλών προδιαγραφών, να ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες και προσδοκίες τους κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους και να βελτιώνουμε διαρκώς το επίπεδο εξυπηρέτησής τους.
- Ενημερώνουμε τους επιβάτες μας και συμβάλλουμε στην ευαισθητοποίησή τους σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον, τον εθελοντισμό και την υγεία.
- Επικοινωνούμε τα προϊόντα και τις υπηρεσίες μας με υπευθυνότητα, με αποτέλεσμα τη μη ύπαρξη περιστατικού μη συμμόρφωσης με κανονισμούς και προαιρετικούς κώδικες marketing, διαφήμισης, προώθησης, πληροφόρησης και σήμανσης προϊόντων και υπηρεσιών.
- Δεν υπήρξε περιστατικό μη συμμόρφωσης κατά τις επιθεωρήσεις που δεχθήκαμε στα πλοία μας από τοπικές αρχές, για υγιεινή και ασφάλεια τροφίμων.
- Έχουν συνταχθεί πολιτικές και διαδικασίες για τη συμμόρφωσή μας με τις απαιτήσεις προστασίας προσωπικών δεδομένων, όπως την Πολιτική Εκπαίδευσης των Εργαζομένων σε θέματα του Κανονισμού GDPR (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και τη διαδικασία Διαχείρισης Παραβίασης Προσωπικών Δεδομένων / Αντιμετώπισης Περιστατικών Παραβίασης Προσωπικών Δεδομένων.

Για το Περιβάλλον

Βασική μας δέσμευση είναι να λειτουργούμε υπεύθυνα προς το περιβάλλον και να διεξάγουμε τις δραστηριότητές μας με τρόπο με τρόπο που περιορίζει τον περιβαλλοντικό μας αντίκτυπο.

1. Ποιότητα Αέρα και Ενέργεια

Λειτουργούμε και διεξάγουμε τις δραστηριότητές της με τρόπο υπεύθυνο. Στο πλαίσιο αυτό:

- Καταγράφουμε τις περιβαλλοντικές μας επιδόσεις.
- Συζητούμε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια συναντήσεων της επιτροπής Ασφάλειας.
- Επιχειρούμε να διαχειριστούμε το κλιματικό μας αποτύπωμα, να μειώσουμε την επίδραση στη στοιβάδα του όζοντος και στην ατμόσφαιρα καθώς και να ελέγξουμε τα επίπεδα θορύβου.

2. Πρώτες Ύλες και Στερεά Απορρίμματα

Αναγνωρίζουμε ότι οι πρώτες ύλες δεν είναι ανεξάντλητες και:

- Έχουμε θέσει ως προτεραιότητα την αποδοτικότερη χρήση φυσικών πόρων και εφαρμόζουμε προγράμματα διαχείρισης υλικών.
- Υλοποιούμε ενέργειες για τη μείωση των χρησιμοποιούμενων υλικών.
- Μεριμνούμε για την επαναχρησιμοποίηση αναλωσίμων, όπου αυτό είναι δυνατό.
- Ανακυκλώνουμε υλικά (όπως χαρτί, μπαταρίες, toners, μαγειρικά έλαια και λιπαντικά) όπου είναι εφικτό.
- Διαχειριζόμαστε ορθολογικά τα στερεά απόβλητα.

3. Νερό και Υγρά Απόβλητα

- Ελέγχουμε την κατανάλωση νερού μέσω διαφόρων ενεργειών, καθώς μεταξύ άλλων χρησιμοποιούμε εκτεταμένα θαλασσινό νερό έπειτα από κατάλληλη επεξεργασία, πραγματοποιούμε μόνο τους απαραίτητους εξωτερικούς καθαρισμούς σε περιπτώσεις βροχόπτωσης ή κακοκαιρίας και έχουμε τοποθετήσει ειδικές σημάσεις υπενθύμισης των επιβατών και των εργαζομένων για την υπεύθυνη χρήση του νερού στους χώρους διαμονής, υγιεινής και εστίασης των πλοίων
- Διαχειριζόμαστε ορθολογικά τα υγρά απόβλητα, καθώς παρακολουθούμε τακτικά τη λειτουργία του συστήματος επεξεργασίας λυμάτων, παραδίδουμε τα υγρά απόβλητα από τα πλοία μας σε αδειοδοτημένους παρόχους στα λιμάνια και συμμορφωνόμαστε με τους σχετικούς κανονισμούς διαχείρισης σεντινόνερων και θαλάσσιου έρματος.
- Αναγνωρίζουμε τη σημασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και την ευθύνη μας για τη μείωση του κινδύνου διατάραξής της και προβαίνουμε σε ενέργειες για την προστασία της.

Ανθρώπινα δικαιώματα / Καταπολέμηση διαφθοράς / Δεοντολογία

Σεβόμαστε τις Διεθνείς Αρχές Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, στη Διεθνή Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και στις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, το οποίο έχουμε προσυπογράψει ως Όμιλος.

Σημειώνεται ότι το 2019 δεν υπήρξε κανένα παράπονο ή καταγγελία για παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Έχουμε προσυπογράψει ως Όμιλος το Ευρωπαϊκό Επιχειρηματικό Μανιφέστο 2020 (European Enterprise Manifesto 2020), μέρος της κοινής πρωτοβουλίας «Επιχείρηση 2020» του Δικτύου CSR Hellas, του Ευρωπαϊκού Δικτύου CSR Europe και 42 ακόμη Δικτύων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης σε όλη την Ευρώπη, το οποίο προωθεί τη συνεργασία και ανάληψη πρωτοβουλιών σε τρεις στρατηγικούς τομείς:

- Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και της κοινωνικής ένταξης.
- Προώθηση νέων βιώσιμων τρόπων παραγωγής, κατανάλωσης και διαβίωσης
- Ενίσχυση της διαφάνειας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για την καταπολέμηση και εξάλειψη της διαφθοράς:

- Έχουμε αποδεχτεί και συνυπογράψει ως Όμιλος την πρωτοβουλία 'Call for Action' του Οικουμενικού Συμφώνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, για την εφαρμογή πολιτικών και πρακτικών ουσιαστικής αντιμετώπισης της διαφθοράς.
- Καταθέτουμε τις προτάσεις μας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο μέσω των οργανισμών INTERFERRY (Διεθνής Σύνδεσμος Εταιριών Επιβατηγών Πλοίων) και Σ.Ε.Ε.Ν. (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας) για τη διαφανή διατύπωση των θέσεων μας αναφορικά με θέματα δημοσίου διαλόγου.
- Συντάξαμε Κανονισμό Αντιμετώπισης της Διαφθοράς με τις βασικές πρακτικές επαγγελματικής ακεραιότητας και επιχειρηματικής ηθικής.

Τέλος, προκειμένου να διαφυλάξουμε την επιχειρησιακή μας ηθική και υπεύθυνη λειτουργία, έχουμε επικοινωνήσει τον Κανονισμό Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς με τις κατευθυντήριες αρχές

και κανόνες που διέπουν τις επιχειρηματικές μας δραστηριότητες σε όλους τους εργαζόμενους στα γραφεία μας, ενώ συμπεριλαμβάνεται και στο πακέτο γνωριμίας που δίνουμε στους νεοπροσληφθέντες εργαζόμενους. Παράλληλα, έχουμε επικοινωνήσει το ενημερωτικό εγχειρίδιο «Βελτιώνοντας το καλύτερο» σε όλους τους εργαζόμενους στα πλοία μας, το οποίο περιέχει τους βασικούς κανόνες επαγγελματικής συμπεριφοράς προς συναδέλφους και πελάτες, με στόχο να διατηρούμε ένα υψηλό επίπεδο ποιότητας και επαγγελματισμού. Ο Κανονισμός Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς και το Εγχειρίδιο Προσωπικού είναι δεσμευτικά για όλους τους εργαζόμενους, ενώ τυχόν μη τήρησή τους μπορεί να οδηγήσει σε διακοπή της σχέσης εργασίας ή ακόμα και σε ποινικές κυρώσεις.

Λοιπές Πληροφορίες

Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα μέσα στο χρονικό διάστημα από τη λήξη της χρήσης μέχρι το χρόνο υποβολής της παρούσης έκθεσής μας που να επηρεάζουν σημαντικά την οικονομική θέση του Ομίλου.

Κύριε Μέτοχε,

Από τα στοιχεία που αναλυτικά σας εκθέσαμε παραπάνω καθώς και από τις οικονομικές καταστάσεις που σας παρεδόθησαν για τη χρήση 2019, μπορείτε να διαμορφώσετε πλήρη εικόνα σε ότι αφορά τις εργασίες και τα πεπραγμένα του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την υπό κρίση περίοδο και να αποφασίσετε την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.

Ευχαριστώ,

Αθήνα, 29 Μαΐου 2020

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Σπυρίδων Πασχάλης

Ετήσιες Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις χρήσεως 2019

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση για τη χρήση 2019 (1.1.2019 έως 31.12.2019) εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας την 29^η Μαΐου 2020 και έχει δημοσιοποιηθεί με την ανάρτηση της στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.attica-group.com.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Για την περίοδο που έληξε την 31.12.2019 και 2018

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1.01-31.12.2019	1.01-31.12.2018	1.01-31.12.2019	1.01-31.12.2018
Πωλήσεις	6.1	136.876	134.143	136.876	134.143
Κόστος πωληθέντων	6.2	-109.885	-112.522	-109.721	-112.302
Μικτό Κέρδος		26.991	21.621	27.155	21.840
Έξοδα διοίκησης	6.2	-5.934	-12.432	-5.926	-12.321
Έξοδα διάθεσης	6.2	-7.858	-7.164	-7.858	-7.164
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	6.3	161	1.108	161	1.108
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης		-	-	-	-
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		13.360	3.133	13.532	3.463
Απομείωση στοιχείων ενεργητικού		-	-854	-	-854
Κέρδη από αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού		-	0	-	0
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	6.4	-67	-74	-67	-923
Χρηματοοικονομικά έξοδα	6.5	-4.725	-4.370	-4.723	-4.368
Χρηματοοικονομικά έσοδα	6.6	3	14	3	14
Έσοδα από μερίσματα		-	-	-	-
Κέρδη / (ζημιές) από πωλήσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων		-	2.651	-	2.651
Κέρδη προ φόρων		8.571	500	8.745	-16
Φόρος εισοδήματος	6.7	-106	-106	-106	-106
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους		8.465	394	8.639	-122
Κατανεμημένα σε:					
Μετόχους της μητρικής		8.465	394	8.639	-122
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-	-	-
Λειτουργικά Αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοοικονομικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικές αποσβέσεις (EBITDA)					
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		13.360	3.133	13.532	3.463
Πλέον: Αποσβέσεις		14.772	16.089	14.772	16.089
Σύνολο		28.132	19.222	28.304	19.552
Λοιπά συνολικά έσοδα:					
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους		8.465	394	8.639	-122
Ποσά που δεν αναταξινόμούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		-36	-19	-36	-19
Ποσά που αναταξινόμούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών :					
- κέρδη / (ζημιές) τρέχουσας περιόδου		-	-	-	-
- αναταξινόμηση στα κέρδη ή στις ζημιές περιόδου		-	-613	-	-613
Αποτίμηση στην εύλογη αξία μεταφερόμενα στα αποτελέσματα χρήσης		-	13	-	13
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου προ φόρων		-36	-619	-36	-619
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου, καθαρά από φόρους		-36	-619	-36	-619
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά φόρων		8.429	-225	8.603	-741
Κατανεμημένα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		8.429	-225	8.603	-741
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-	-	-

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Της 31ης Δεκεμβρίου 2019 και 2018

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημ.	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού					
Ενσώματα Πάγια	6.8	197.497	205.459	197.426	205.387
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6.9	255	295	255	295
Επενδύσεις σε θυγατρικές	6.10	-	-	-	-
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	6.11	1.015	1.152	1.015	1.152
Σύνολο		198.767	206.906	198.696	206.835
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού					
Αποθέματα	6.12	1.741	1.098	1.741	1.098
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	6.13	37.649	23.878	37.700	23.939
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	6.14	7.888	10.866	7.851	10.833
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού		-	-	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	6.15	8.997	5.115	8.918	5.028
Σύνολο		56.275	40.957	56.210	40.898
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση		-	-	-	-
Σύνολο Ενεργητικού		255.042	247.863	254.906	247.733
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	6.16	90.757	194.038	90.757	194.038
Υπέρ το άρτιο	6.16	9.213	9.376	9.213	9.376
Αποθεματικά εύλογης αξίας		-	-	-	-
Λοιπά αποθεματικά	6.16	2.700	2.700	2.700	2.700
Αποτελέσματα εις νέον		8.602	-119.383	8.582	-119.576
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της Μητρικής		111.272	86.731	111.252	86.537
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		0	0	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		111.272	86.731	111.252	86.537
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	6.17	557	571	557	571
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	6.18	97.879	104.319	97.879	104.319
Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	6.19	2.194	616	2.194	616
Σύνολο		100.630	105.506	100.630	105.506
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	6.20	24.220	20.834	24.105	20.897
Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	6.21	46	46	46	46
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	6.18	5.841	12.935	5.841	12.935
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	6.22	13.033	21.811	13.032	21.812
Σύνολο		43.140	55.626	43.024	55.691
Σύνολο Υποχρεώσεων		143.770	161.132	143.654	161.196
Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		255.042	247.863	254.906	247.733

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για την περίοδο 1.1 - 31.12.2019

ΟΜΙΛΟΣ

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1.1.2019	77.615.000	194.038	9.376	-	2.700	-119.383	86.731
Αποτέλεσμα περιόδου						8.465	8.465
Λοιπά συνολικά έσοδα							
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών:							
- Κέρδη / (ζημιές) τρέχουσας περιόδου	-	-	-	-	-	-	0
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα	-	-	-	-	-	-	0
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	-	-	-	-	-	-36	-36
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους	-	-	-	0	0	8.429	8.429
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	6.510.220	16.275	-	-	-	-	16.275
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-163	-	-	-	-163
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου για συμψηφισμό ζημιών προηγούμενης χρήσης	-47.822.532	-119.556	-	-	-	119.556	-
Υπόλοιπο την 31.12.2019	36.302.688	90.757	9.213	0	2.700	8.602	111.272

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για την περίοδο 1/1 - 31/12/2018

ΟΜΙΛΟΣ

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2018	77.615.000	194.038	9.376	600	2.700	-117.842	88.872
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική ΔΠΧΑ 9	-	-	-	-	-	-1.916	-1.916
Αναμορφωμένο υπόλοιπο την 1/1/2018	77.615.000	194.038	9.376	600	2.700	-119.758	86.956
Αποτέλεσμα περιόδου	-	-	-	-	-	394	394
Λοιπά συνολικά έσοδα							
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών:							
- Κέρδη / (ζημιές) τρέχουσας περιόδου	-	-	-	-	-	-	-
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα	-	-	-	-613	-	-	-613
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	-	-	-	-	-	-19	-19
Αποτίμηση στην εύλογη αξία μεταφερόμενα στα αποτελέσματα	-	-	-	13	-	-	13
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους	-	-	-	-600	-	375	-225
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31/12/2018	77.615.000	194.038	9.376	0	2.700	-119.383	86.731

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για την περίοδο 1.1 - 31.12.2019

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1.1.2019	77.615.000	194.038	9.376	-	2.700	-119.576	86.537
Αποτέλεσμα περιόδου	-	-	-	-	-	8.639	8.639
Λοιπά συνολικά έσοδα:							
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών							
- Κέρδη / (ζημιές) τρέχουσας περιόδου	-	-	-	-	-	-	0
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα	-	-	-	-	-	-	0
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	-	-	-	-	-	-36	-36
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά από φόρους	-	-	-	0	0	8.603	8.603
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	6.510.220	16.275					16.275
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου			-163				-163
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου για συμψηφισμό ζημιών προηγούμενης χρήσης	-47.822.532	-119.556				119.556	-
Υπόλοιπο την 31.12.2019	36.302.688	90.757	9.213	0	2.700	8.582	111.252

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για την περίοδο 1/1 - 31/12/2018

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2018	77.615.000	194.038	9.376	600	2.700	-117.519	89.194
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική ΔΠΧΑ 9						-1.916	-1.916
Αναμορφωμένο υπόλοιπο	77.615.000	194.038	9.376	600	2.700	-119.435	87.278
Αποτέλεσμα περιόδου	-	-	-	-	-	-122	-122
Λοιπά συνολικά εισοδήματα							
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών:							
- Κέρδη / (ζημιές) τρέχουσας περιόδου	-	-	-	-	-	-	0
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα	-	-	-	-613	-	-	-613
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	-	-	-	-	-	-19	-19
Αποτίμηση στην εύλογη αξία μεταφερόμενα στα αποτελέσματα				13			13
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά από φόρους	-	-	-	-600	0	-141	-741
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον							
Υπόλοιπο την 31/12/2018	77.615.000	194.038	9.376	0	2.700	-119.576	86.537

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Για τις χρήσεις που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2018

	Σημείωση	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1.1-31.12.2019	1.1-31.12.2018	1.1-31.12.2019	1.1-31.12.2018
Λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων		8.571	500	8.745	-16
Πλέον / μείον προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις	6.8 & 6.9	14.772	16.089	14.772	16.089
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων			854		854
Αναστροφές απομειώσεων					
Αναβαλλόμενη φορολογία					
Προβλέψεις		450	39	450	47
Συναλλαγματικές διαφορές	6.4	66	61	67	64
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας		-3	-3.770	-3	-4.022
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	6.5	4.713	4.369	4.712	4.369
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:					
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων		-644	543	-644	543
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		-10.555	-19.747	-10.569	-20.034
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		-5.879	10.050	-6.032	11.133
Μείον :					
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα		-3.576	-4.054	-3.575	-4.054
Καταβεβλημένοι φόροι		-67	-11	-67	-11
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		7.848	4.924	7.856	4.963
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	6.8 & 6.9	-6.515	-7.026	-6.515	-7.026
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων			25.000		25.000
Τόκοι εισπραχθέντες		3	14	3	14
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		-6.512	17.988	-6.512	17.988
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		16.275	-	16.275	-
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια			5.000		5.000
Εξοφλήσεις δανείων	6.18	-13.693	-27.968	-13.693	-27.968
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		-40		-40	
Μερίσματα πληρωθέντα		-	-	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		2.542	-22.968	2.542	-22.968
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α) + (β) + (γ)		3.878	-55	3.886	-16
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης		5.115	5.268	5.028	5.143
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		4	-98	4	-98
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης		8.997	5.115	8.918	5.028

Η παραπάνω Κατάσταση Ταμειακών Ροών έχει συνταχθεί με την έμμεση μέθοδο.

Η ανάλυση των Ταμειακών διαθεσίμων παρουσιάζεται στην παράγραφο 6.15.

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές Πληροφορίες

Η μητρική Εταιρεία ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε. (εφεξής «Εταιρεία» ή «Μητρική») είναι ανώνυμη ναυτιλιακή Εταιρεία, με διακριτικό τίτλο HELLENIC SEAWAYS, η οποία στις διεθνείς συναλλαγές φέρει την επωνυμία HELLENIC SEAWAYS MARITIME S.A.

Η έδρα της Εταιρείας είναι στο δήμο Καλλιθέας, Λυσικράτους 1-7 & Ευριπίδου, Τ.Κ. 17674.

Ο Όμιλος ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ ΑΝΕ ενοποιείται με τη μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης στις Οικονομικές Καταστάσεις της ΑΤΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, η οποία είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και της οποίας το συνολικό ποσοστό συμμετοχής στην εταιρία την 31.12.2019 (άμεσα και έμμεσα) ανέρχεται σε 100%.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας διαιρείται σε 36.302.688 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 2,50 εκάστης.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας, παρέχοντας υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών επιβατών και εμπορευμάτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Η Μητρική Εταιρεία δραστηριοποιείται στην ελληνική ακτοπλοΐα και στις Διεθνείς Πλόες με την εκμετάλλευση ιδιόκτητων επιβατηγών και επιβατηγών – οχηματαγωγών πλοίων με ελληνική σημαία.

Ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας περιόδου για τον Όμιλο είναι 556 άτομα, ενώ στις 31.12.2018 ήταν 538 αντίστοιχα.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας και του Ομίλου, της περιόδου που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019, εγκρίθηκαν με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου την 29.5.2020.

Τυχόν διαφορές των μονάδων στους πίνακες οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2. Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος

Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο για την περίοδο 1.1.2019 -31.12.2019 είναι ίδιες με αυτές που εφάρμοσε ο Όμιλος κατά την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31.12.2018 με εξαίρεση τις αλλαγές σε πρότυπα και διερμηνίες που ισχύουν από 1^η Ιανουαρίου 2019.

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του. Οι σχετικές λογιστικές πολιτικές, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Οι περιπτώσεις οι οποίες περιλαμβάνουν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης και πολυπλοκότητας ή οι περιπτώσεις όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, περιλαμβάνονται στη σημείωση 2.1.1.

Το 2003 και 2004, εκδόθηκε από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) μια σειρά από καινούρια Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΑ) και αναθεωρημένα Διεθνή Λογιστικά

Πρότυπα (ΔΛΠ), τα οποία σε συνδυασμό με τα μη αναθεωρημένα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) τα οποία εκδόθηκαν από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις αρχές του ιστορικού κόστους, της αυτοτέλειας των χρήσεων, της ομοιομορφίας της παρουσίασης, της σημαντικότητας των στοιχείων και της αρχής των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων.

Επίσης, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας. Λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές συνθήκες όπως έχουν διαμορφωθεί λόγω της κρίσης της πανδημίας του νέου κορονοϊού (Covid-19), οι σχετικοί κίνδυνοι, αβεβαιότητες και σχετικές δράσεις αντιμετώπισής τους αναφέρονται αναλυτικά στη σημείωση 9.

Οι αβεβαιότητες αυτές σχετίζονται με τη χρονική διάρκεια της πανδημίας, την αποτελεσματικότητα και επάρκεια τυχόν οικονομικών μέτρων ενίσχυσης του κλάδου της επιβατηγού ναυτιλίας και της οικονομίας γενικότερα αλλά και τις επιδιωκόμενες ενέργειες της Διοίκησης για την Εταιρεία και τις θυγατρικές της, που περιγράφονται στη σημείωση 9, η αποτελεσματικότητα και επάρκεια των οποίων δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τη Διοίκηση, στις παρούσες συνθήκες. Συνεπώς λόγω της αβεβαιότητας των συνθηκών υπάρχει το ενδεχόμενο να επηρεαστούν δυσμενώς τα αποτελέσματα, η λειτουργία και οι προοπτικές του Ομίλου.

Η αναγνώριση των εσόδων από ναύλους επιβατών και οχημάτων γίνεται κατά την ημερομηνία που ο πελάτης πραγματοποιήσει το ταξίδι. Όλα τα άλλα έσοδα αναγνωρίζονται κατά της ημερομηνίας της συναλλαγής.

Τα έξοδα αναγνωρίζονται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εξόδων.

Ο Όμιλος κατά την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου που έληξε την 31.12.2019 έχει επιλέξει και εφαρμόζει λογιστικές πολιτικές που εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με όλες τις απαιτήσεις κάθε εφαρμοστέου Προτύπου ή Διερμηνείας.

Η διοίκηση θεωρεί ότι οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα την οικονομική θέση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές της επιχείρησης. Όσον αφορά το δικαίωμα της τροποποίησης των οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, αυτό ανήκει στην Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας.

2.1.1. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις και κύριες πηγές αβεβαιότητας λογιστικών εκτιμήσεων

Η Διοίκηση είναι απαραίτητο να προβεί σε κρίσεις και εκτιμήσεις αναφορικά με τις αξίες των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού οι οποίες δεν είναι βέβαιες. Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές με αυτές υποθέσεις βασίζονται κυρίως στην εμπειρία του παρελθόντος.

Απολογιστικά και με την άρση των σχετικών αβεβαιοτήτων είναι πιθανό τα αποτελέσματα να διαφέρουν. Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές υποθέσεις εξετάζονται σε συνεχή βάση.

Οι λογιστικές κρίσεις στις οποίες έχει προβεί η Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών της Εταιρίας και οι οποίες έχουν την σημαντικότερη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας είναι οι ακόλουθες:

Η Εταιρία αποτιμά τις επενδύσεις σε θυγατρικές, στην εύλογή τους αξία. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των θυγατρικών, προσδιορίζεται η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από αυτές. Ο εν λόγω προσδιορισμός βασίζεται σε εκτιμήσεις και υποκείμενες υποθέσεις. Οι σημαντικότερες εξ αυτών των εκτιμήσεων αφορούν το μεταφορικό έργο των εταιρειών, τις διεθνείς τιμές των καυσίμων, τις κεφαλαιουχικές δαπάνες και το προεξοφλητικό επιτόκιο.

Επιπλέον, η Διοίκηση εξετάζει σε κάθε χρήση, στη βάση υποθέσεων και εκτιμήσεων:

- τις ωφέλιμες ζωές και τις ανακτήσιμες αξίες των πλοίων

- το ύψος των προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, για επίδικες υποθέσεις και για υποθέσεις συμμόρφωσης με την εργατική νομοθεσία.

Οι πηγές αβεβαιότητας για την Εταιρία και τον Όμιλο κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και οι οποίες ενδέχεται να έχουν επίδραση στις φερόμενες αξίες των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, αφορούν:

- στις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Εταιρίας στο βαθμό που είναι πιθανό να προκύψουν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους,
- στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα των επισφαλών απαιτήσεων,
- στις ενδεχόμενες ζημιές από εκκρεμοδικίες.

Η Διοίκηση προέβη στις παραπάνω εκτιμήσεις με βάση τις γνώσεις και τις πληροφορίες που είχε η Διοίκηση του Ομίλου μέχρι την έγκριση των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου που έληξε την 31.12.2019.

2.2. Ενοποίηση

2.2.1. Θυγατρικές εταιρίες

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις που ελέγχονται από μια άλλη επιχείρηση. Ένας επενδυτής ελέγχει μια εκδότρια όταν είναι εκτεθειμένος ή έχει δικαιώματα σε κυμαινόμενες αποδόσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής του στην επενδυόμενη οικονομική οντότητα και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις αυτές μέσω της εξουσίας του επί της εκδότριας.

Η συμμετοχή σε θυγατρικές εταιρίες καταχωρείται αρχικά στο κόστος ενώ σε μεταγενέστερη περίοδο αποτιμάται στην εύλογη αξία με τις μεταβολές να αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες συντρέχουν λόγοι απομείωσης, η απομείωση επιβαρύνει τα αποτελέσματα της παρούσας χρήσης.

2.2.2. Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με την μέθοδο της εξαγοράς από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου της αγοράς.

Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με την συναλλαγή.

Τα εξατομικευμένα στοιχεία ενεργητικού, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος αγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της αγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα της χρήσης.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιριών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών τροποποιούνται όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

2.3. Επενδύσεις σε εταιρίες

Ανάλογα με το σκοπό της επένδυσης οι επενδύσεις αυτές χωρίζονται σε δύο κατηγορίες :

α) Επενδύσεις που κατέχονται με σκοπό την μόνιμη διακράτησή τους.

Η επένδυση αυτή καταχωρείται στο κόστος πλέον τις άμεσες δαπάνες που αφορούν την συναλλαγή και εμφανίζεται σαν μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο. Μεταγενέστερα οι επενδύσεις σε θυγατρικές επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου εξετάζεται αν συντρέχει λόγος απομείωσης της επένδυσης. Σε περίπτωση που πρέπει να γίνει απομείωση της επένδυσης το ποσό της απομείωσης μεταφέρεται στα ίδια κεφάλαια.

β) Επενδύσεις που κατέχονται με σκοπό την πώληση.

Η επένδυση αρχικά καταχωρείται στο κόστος πλέον τις δαπάνες που αφορούν άμεσα τη συναλλαγή. Οι επενδύσεις αυτές αποτιμώνται στην εύλογη αξία και τα κέρδη ή οι ζημίες καταχωρούνται σε λογαριασμό των ιδίων κεφαλαίων μέχρι να πωληθούν ή να χαρακτηρισθούν ως απομειωμένες. Όταν οι επενδύσεις αυτές πωληθούν ή χαρακτηρισθούν απομειωμένες τα κέρδη ή οι ζημίες μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

2.4 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Οι επενδύσεις σε από κοινού συμφωνίες ταξινομούνται ως από κοινού δραστηριότητες, είτε ως κοινοπραξίες και η ταξινόμηση εξαρτάται από τα συμβατικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του κάθε επενδυτή. Για τις από κοινού δραστηριότητες ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες οικονομικές του καταστάσεις:

α) τα στοιχεία ενεργητικού του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε στοιχεία ενεργητικού του ανήκουν από κοινού)

β) τις υποχρεώσεις του, (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιασδήποτε υποχρεώσεις τον βαρύνουν από κοινού)

γ) το μερίδιό του στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση και

δ) τις δαπάνες του, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιεσδήποτε δαπάνες που τον βαρύνουν από κοινού.

Οι κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης και μετά προσαρμόζονται με το ποσοστό του Ομίλου πάνω στα κέρδη ή τις ζημίες και στα λοιπά συνολικά εισοδήματα των κοινοπραξιών. Όταν το ποσοστό του Ομίλου στις ζημίες μιας κοινοπραξίας είναι ίσο ή υπερβαίνει τη συμμετοχή του σε αυτή την κοινοπραξία, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημίες, εκτός εάν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει προχωρήσει σε πληρωμές για λογαριασμό της κοινοπραξίας.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των κοινοπραξιών απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις κοινοπραξίες.

Οι λογιστικές αρχές των κοινοπραξιών είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

2.5. Ενσώματα Πάγια

Τα ενσώματα πάγια απεικονίζονται στο κόστος κτήσεώς τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης.

Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει τις δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με την απόκτηση του παγίου.

Μεταγενέστερες δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό την αύξηση των αναμενόμενων εσόδων των πλοίων ή εκτεταμένες προσθήκες και βελτιώσεις, θεωρούνται ξεχωριστό πάγιο και αποσβένονται σε 5 έτη.

Οι δαπάνες προσαρμογής των πλοίων με κανονισμούς ασφαλείας και ασφαλούς διαχείρισης θεωρούνται ξεχωριστό πάγιο και αποσβένονται σύμφωνα με την υπολειπόμενη ζωή του πλοίου.

Οι υπόλοιπες μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται, όταν πραγματοποιηθούν, στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων διότι θεωρούνται κόστος επισκευών και συντήρησης.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται.

Οι αποσβέσεις των υπολοίπων ενσώματων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο, στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους.

Η αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων ανά κατηγορία έχει ως εξής :

1. Πλοία συμβατικά	35 έτη
2. Ταχύπλοα πλοία τύπου catamaran	25 έτη
3. Πλοία υδροπτέρυγα – ιπτάμενα δελφίνια	15 έτη
4. Κτίρια	60 έτη
5. Λιμενικές εγκαταστάσεις	10 έτη
6. Οχήματα	5 έτη
7. Έπιπλα – Σκεύη	5 έτη
8. Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	3 έτη

Πλοία όταν αποκτώνται από τον Όμιλο και είναι ηλικίας μεγαλύτερης των 30 ετών η ωφέλιμη ζωή τους παρατείνεται για 9 έτη ακόμα.

Η υπολειμματική αξία των συμβατικών πλοίων είναι το 20% της τιμής κτήσης, ενώ για τα ταχύπλοα και τα δελφίνια σε 15% και 10% αντίστοιχα.

Για τα υπόλοιπα ενσώματα πάγια δεν υπολογίζεται υπολειμματική αξία.

Η υπολειμματική αξία και η ωφέλιμη ζωή των παγίων επανεξετάζεται στο τέλος κάθε χρήσης.

Κατά την πώληση ενσώματων παγίων η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησής τους και της αναπόσβεστης αξίας τους, μετά την αφαίρεση τυχόν εξόδων που έχουν άμεση σχέση με το πάγιο, καταχωρείται ως κέρδος ή ζημία στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

2.6. Άυλα Πάγια

2.6.1 Σήματα

Τα σήματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης. Η ωφέλιμη ζωή των σημάτων είναι 15 έτη και οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο με εξαίρεση ορισμένα εμπορικά σήματα τα οποία εκτιμήθηκε ότι έχουν απεριόριστη ωφέλιμη ζωή.

Στο κόστος κτήσεως των σημάτων περιλαμβάνονται οι δαπάνες εκπόνησης των σχεδίων και οι δαπάνες που απαιτούνται για την κατοχύρωση των σημάτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

2.6.2 Λογισμικά προγράμματα

Τα προγράμματα λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης.

Στο αρχικό κόστος κτήσεως περιλαμβάνονται εκτός από τις άδειες λογισμικού, οι δαπάνες εγκατάστασης, παραμετροποίησης και ανάπτυξης του λογισμικού.

Οι δαπάνες που αυξάνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχική δαπάνη και προστίθεται στο αρχικό κόστος του λογισμικού. Η ωφέλιμη ζωή του λογισμικού είναι 8 έτη και οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο.

2.7. Απομείωση / Αναστροφή απομείωσης αξίας ενσώματων περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία υπόκεινται σε έλεγχο, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, αν και κατά πόσο υπάρχει οποιαδήποτε ένδειξη ότι ένα περιουσιακό στοιχείο μπορεί να είναι απομειωμένο.

Αν υπάρχει τέτοια ένδειξη τότε εκτιμάται το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου, δηλαδή η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από την χρήση του πάγιου στοιχείου.

Το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το μεγαλύτερο ποσό, μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και της αξίας λόγω χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών.

Οι ζημίες απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν.

Ειδικότερα για τα πλοία του Ομίλου, όταν συντρέχουν σχετικές ενδείξεις, αξιολογούνται για τυχόν απομείωση. Στην περίπτωση αυτή η ανακτήσιμη αξία τους εκτιμάται ως το υψηλότερο της εύλογης αξίας τους όπως αυτή εκτιμάται από ανεξάρτητους εκτιμητές μείον τα έξοδα διάθεσης και της αξίας χρήσης τους όπως αυτή εκτιμάται από τον υπολογισμό των αναμενόμενων προεξοφλημένων ταμιακών ροών τους.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες για μια ζημιά απομείωσης που έχει αναγνωρισθεί σε προγενέστερες περιόδους για ένα στοιχείο ενεργητικού εκτός από υπεραξία, έχουν μεταβληθεί οι εκτιμήσεις αναφορικά με την προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας του και οι ενδείξεις που τότε είχαν ως αποτέλεσμα την αναγνώριση ζημιάς απομείωσης, δεν υπάρχουν πλέον ή έχουν μειωθεί, τότε προκύπτει αναστροφή ζημιάς απομείωσης.

2.8. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης μειωμένη με τυχόν άμεσα έξοδα πώλησης.

Το κόστος των αποθεμάτων προσδιορίζεται με τη μέθοδο της μέσης μηνιαίας σταθμισμένης τιμής αγοράς.

2.9. Απαιτήσεις από πελάτες

Οι απαιτήσεις από πελάτες είναι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις, εισπρακτέες σε περίοδο μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία καταχώρησης και καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους.

Μεταγενέστερα σε περίπτωση καθυστέρησης είσπραξης, οι εμπορικές απαιτήσεις αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων των ζημιών απομείωσης.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, επιμετρώνται η πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθόλη τη διάρκεια ζωής.

Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.10. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και τα ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο, τις καταθέσεις όψεως και τις καταθέσεις προθεσμίας υψηλής ρευστοποίησης με διάρκεια ως τρεις μήνες.

2.11. Μετοχικό Κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο αφορά τις κοινές ανώνυμες ή ονομαστικές μετοχές της Εταιρίας και συμπεριλαμβάνεται στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων.

Τα άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος έκδοσης από τον λογαριασμό διαφορά υπέρ το άρτιο.

Άμεσα έξοδα που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσης της επιχείρησης που αποκτάται.

2.12. Διανομή κερδών / προεραϊκών αποθεματικών

Τα πληρωτέα μερίσματα εμφανίζονται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου όταν εγκριθούν από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.13. Έσοδα

Τα έσοδα του Ομίλου προέρχονται κατά κύριο λόγο από ναύλους επιβατών, ναύλους οχημάτων, ναυλώσεις πλοίων και από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών επί των πλοίων. Επίσης, ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει έσοδα από τόκους.

2.13.1. Έσοδα από ναύλους επιβατών και οχημάτων

Τα έσοδα από ναύλους αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης πραγματοποιήσει το ταξίδι. Οι κρατικές επιδοτήσεις άγονων γραμμών αναγνωρίζονται κατά την περίοδο που εκτελούνται και περιλαμβάνονται στις «Πωλήσεις».

2.13.2. Έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών επί των πλοίων

Για τις υπηρεσίες που προσφέρει ο Όμιλος απ' ευθείας στον πελάτη τα έσοδα αναγνωρίζονται με την έκδοση της απόδειξης παροχής υπηρεσιών προς τον πελάτη.

Για τις υπηρεσίες που προσφέρει ο Όμιλος μέσω αναδόχων τα έσοδα αναγνωρίζονται με την έκδοση Τιμολογίων Παροχής Υπηρεσιών των δεδουλευμένων εσόδων προς τον ανάδοχο.

Όλα τα παραπάνω έσοδα αναγνωρίζονται όταν η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

2.13.3. Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονολογικής αναλογίας με τη χρήση του πραγματικού συμφωνημένου επιτοκίου χωρίς να συμψηφίζεται τυχόν παρακρατούμενος φόρος εισοδήματος.

2.13.4. Έσοδα από μερίσματα

Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως έσοδα όταν εγκρίνονται από το αρμόδιο όργανο της εταιρίας που τα χορηγεί.

2.13.5. Έσοδα από ναύλωση πλοίου

Τα έσοδα από ναυλώσεις πλοίων αναγνωρίζονται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου εσόδου, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στα ναυλωσύμφωνα.

2.14. Κρατικές Επιχορηγήσεις – Κρατική Υποστήριξη

2.14.1. Επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία

Επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία είναι κρατικές επιχορηγήσεις που έχουν ως βασικό όρο ότι η επιχείρηση που τις δικαιούται πρέπει να αγοράσει, ή να κατασκευάσει μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι:

α) Η επιχείρηση θα συμμορφωθεί με τους όρους που τις διέπουν.

β) Οι επιχορηγήσεις θα εισπραχθούν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται ως έσοδο επόμενων χρήσεων και καταχωρούνται με συστηματική βάση στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου του ενεργητικού.

2.14.2. Επιχορηγήσεις που αφορούν αποτελέσματα

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με αποτελέσματα καταχωρούνται με συστηματικό και ορθολογικό τρόπο στα έσοδα των περιόδων μέσα στις οποίες πρέπει να γίνει ο συσχετισμός των επιχορηγήσεων αυτών με τα αντίστοιχα κόστη.

2.15. Λειτουργικοί τομείς

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί Τομείς» σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στη «διοικητική προσέγγιση» και επιβάλλει η πληροφόρηση που γνωστοποιείται εξωτερικά να είναι αυτή που βασίζεται στην εσωτερική πληροφόρηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων του Ομίλου.

Για τους σκοπούς παρουσίασης των λειτουργικών τομέων θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην επιβατηγό ναυτιλία σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, για σκοπούς πληροφόρησης των τομέων, ο Όμιλος χρησιμοποίησε την γεωγραφική περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται.

Η γεωγραφική κατάτμηση της δραστηριότητας του Ομίλου γίνεται ως εξής:

α) Ελληνικές Ακτοπλοϊκές Γραμμές

β) Διεθνείς Γραμμές

Τα πλοία του Ομίλου εξυπηρετούν τους επιβάτες και τα Ι.Χ. οχήματα, που αποτελούν ουσιαστικά την τουριστική κίνηση, καθώς και τα φορτηγά αυτοκίνητα που διακινούν την εμπορευματική κίνηση.

Η τουριστική κίνηση χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο έως Σεπτέμβριο και χαμηλότερη για τους μήνες Νοέμβριο έως Φεβρουάριο. Αντίθετα, η εμπορευματική κίνηση εμφανίζεται κατανεμημένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με πολύ μικρότερη εποχικότητα.

2.16. Έξοδα

2.16.1. Αναγνώριση εξόδων

Τα έξοδα αναγνωρίζονται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εξόδων.

2.16.2. Χρηματοοικονομικά έξοδα

2.16.3. Κόστος Δανεισμού

Κόστος δανεισμού είναι οι τόκοι και άλλα συναφή έξοδα που αναλαμβάνει ο Όμιλος λόγω δανεισμού κεφαλαίων.

Στο κόστος αυτό συμπεριλαμβάνονται :

α) Οι τόκοι από βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια, οι τόκοι από τραπεζικούς λογαριασμούς υπεραναλήψεων, καθώς και τα έξοδα που τυχόν προκύπτουν από την παρούσα αξία των υποχρεώσεων αυτών.

β) Η απόσβεση βοηθητικού κόστους που αναλήφθηκε για την λήψη δανείων ανάλογα με τη διάρκεια του δανείου.

γ) Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από λήψη δανείων σε ξένο νόμισμα εφ' όσον αυτές θεωρούνται συμπληρωματικό ποσό του κόστους των τόκων.

2.16.4. Παροχές στο προσωπικό

2.16.4.1. Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

2.16.4.2. Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς (π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο αδυνατεί να καταβάλλει σύνταξη στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στα Ταμεία.

Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης.

Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση).

Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της

προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method).

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές.

Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες απλές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις.

Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,

- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,

- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,

- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

2.16.5. Μισθώσεις

2.16.5.1. Χρηματοδοτικές Μισθώσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία προχώρησαν στην υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» από την 1η Ιανουαρίου 2019. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο αναγνώρισης των μισθώσεων στις οικονομικές καταστάσεις. Με την υιοθέτηση του προτύπου ο Όμιλος ως μισθωτής αναγνωρίζει στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεις μίσθωσης, την ημερομηνία που τα μισθωμένα πάγια καθίστανται διαθέσιμα για χρήση. Η λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων για τους εκμισθωτές παραμένει ίδια με αυτή του ΔΛΠ 17.

A. Ως μισθωτής

Ο Όμιλος και η Εταιρεία μισθώνουν διάφορα στοιχεία του ενεργητικού όπως, κτίρια.

Ως μισθωτής, με την προηγούμενη λογιστική πολιτική, ο Όμιλος και η Εταιρεία ταξινομούσαν τις μισθώσεις ως λειτουργικές ή χρηματοδοτικές με βάση την αξιολόγηση εάν μεταβιβάζονται όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που έχουν σχέση με την κυριότητα ενός στοιχείου του ενεργητικού, ανεξάρτητα από την τελική μεταβίβαση ή μη του τίτλου κυριότητας του στοιχείου αυτού. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16, αναγνωρίζεται το δικαίωμα χρήσης των στοιχείων του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις μίσθωσης για τις περισσότερες από τις μισθώσεις στις οποίες αντισυμβάλλεται ως μισθωτής, εκτός από μισθώσεις μικρής αξίας, οι πληρωμές των οποίων καταχωρούνταν με σταθερή μέθοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Σημαντικές λογιστικές πολιτικές:

Οι μισθώσεις αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ως ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης, την ημερομηνία που το μισθωμένο πάγιο καθίσταται διαθέσιμο για

χρήση. Κάθε μίσθωμα κατανέμεται ανάμεσα στην υποχρέωση μίσθωσης και τον τόκο, ο οποίος χρεώνεται στα αποτελέσματα σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο για το υπόλοιπο της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης σε κάθε περίοδο.

Τα δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού αρχικά επιμετρούνται στο κόστος τους, και στη συνέχεια μειώνονται κατά το ποσό της συσσωρευμένης απόσβεσης και τυχόν απομείωσης.

Το δικαίωμα χρήσης αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του στοιχείου ή της διάρκειας μίσθωσής του, με τη σταθερή μέθοδο. Η αρχική επιμέτρηση των δικαιωμάτων χρήσης στοιχείων του ενεργητικού αποτελείται από:

- το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης,
- τις πληρωμές μισθώσεων που έγιναν την ημερομηνία έναρξης ή πριν από αυτήν, μειωμένες κατά το ποσό των προσφερόμενων εκπτώσεων ή άλλων κινήτρων,
- τις αρχικές δαπάνες, που είναι άμεσα συνδεδεμένες με το μίσθιο,
- τα κόστη αποκατάστασης.

Τέλος, προσαρμόζονται σε συγκεκριμένες επαναμετρήσεις της αντίστοιχης υποχρέωσης μίσθωσης.

Οι υποχρεώσεις μίσθωσης υπολογίζονται αρχικά στην παρούσα αξία των μισθωμάτων, που δεν καταβλήθηκαν στην έναρξη της μίσθωσης. Προεξοφλούνται με το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης ή, εάν αυτό το επιτόκιο δεν μπορεί να προσδιορισθεί από τη σύμβαση, με το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (IBR).

Το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού είναι το κόστος που ο μισθωτής θα όφειλε να πληρώσει για να δανειστεί το απαραίτητο κεφάλαιο, ώστε να αποκτήσει ένα στοιχείο παρόμοιας αξίας με το μισθωμένο στοιχείο ενεργητικού, σε ένα παρόμοιο οικονομικό περιβάλλον και με παρόμοιους όρους και υποθέσεις.

Οι υποχρεώσεις μισθώσεων περιλαμβάνουν την καθαρή παρούσα αξία των:

- σταθερών μισθωμάτων (συμπεριλαμβανομένου και των «κατ' ουσίαν» σταθερών μισθωμάτων),
- μεταβλητών μισθωμάτων, που εξαρτώνται από κάποιον δείκτη,
- υπολειμματικής αξίας, που αναμένεται να πληρωθεί,
- τιμής εξάσκησης ενός δικαιώματος αγοράς, εάν ο εκμισθωτής είναι σχεδόν σίγουρος ότι θα εξασκήσει το δικαίωμα,
- κυρώσεων λήξης μιας μίσθωσης, εάν ο εκμισθωτής επιλέξει αυτό το δικαίωμα.

Μετά την αρχική τους επιμέτρηση, οι υποχρεώσεις μίσθωσης αυξάνονται από το χρηματοοικονομικό κόστος τους και μειώνονται από την πληρωμή των μισθωμάτων. Τέλος, επανεκτιμώνται όταν υπάρχει αλλαγή: α) στα μισθώματα εξαιτίας αλλαγής κάποιου δείκτη, β) στην εκτίμηση του ποσού της υπολειμματικής αξίας, που αναμένεται να πληρωθεί, ή γ) στην αξιολόγηση ενός δικαιώματος επιλογής αγοράς ή επέκτασης, που είναι σχετικά βέβαιο ότι θα εξασκηθεί ή ενός δικαιώματος επιλογής λήξης της σύμβασης, που είναι σχετικά βέβαιο ότι δεν θα εξασκηθεί.

B. Ως εκμισθωτής

Όταν ενσώματα πάγια εκμισθώνονται με χρηματοδοτική μίσθωση, η παρούσα αξία των μισθωμάτων καταχωρείται ως απαίτηση. Η διαφορά μεταξύ του μικτού ποσού της απαίτησης και της παρούσας αξίας της απαίτησης καταχωρείται ως αναβαλλόμενο χρηματοοικονομικό έσοδο.

Το έσοδο από την εκμίσθωση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης, η οποία αντιπροσωπεύει μια σταθερή περιοδική απόδοση. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν αντισυμβάλλονται με την ιδιότητα του εκμισθωτή.

2.16.5.2. Λειτουργικές Μισθώσεις

Οι καταβολές μισθωμάτων βάσει μιας λειτουργικής μίσθωσης όπως αναγνωρίζεται από το Δ.Π.Χ.Α 16 αναγνωρίζονται σε βάρος των αποτελεσμάτων.

Σε περίπτωση κατά την οποία προβλέπεται από το συμβόλαιο μίσθωσης αποκατάσταση τυχόν ζημιών που προήλθαν από την συνηθισμένη χρήση του μισθωμένου παγίου, το κόστος αυτό επιβαρύνει τη χρήση κατά την οποία έληξε η μίσθωση.

2.16.6. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν :

- α) Ο Όμιλος έχει μια παρούσα δέσμευση, νομική ή τεκμαιρόμενη, ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος που συνέβη στο παρελθόν.
 - β) Πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της δέσμευσης.
 - γ) Είναι δυνατό να εκτιμηθεί αξιόπιστα η δέσμευση.
- Οι προβλέψεις επανεξετάζονται κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις ή ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εκροή ή η εισροή οικονομικού οφέλους δεν είναι πιθανή.

2.16.7. Περιοδική κατανομή

2.16.7.1. Επιμερισμός των κοινών εσόδων και εξόδων

Οι ενοποιούμενες στον Όμιλο κοινοπραξίες και διαχειρίστριες εταιρίες μεταφέρουν στις πλοιοκτήτριες εταιρίες τα έξοδα και τα έσοδα που πραγματοποιούν για λογαριασμό τους.

Σε περίπτωση όπου τα έσοδα και τα έξοδα δεν αφορούν συγκεκριμένες πλοιοκτήτριες εταιρίες αλλά είναι κοινά τότε αυτά μοιράζονται χρησιμοποιώντας σαν βάση τους κόρους ολικής χωρητικότητας του κάθε πλοίου.

2.16.7.2. Περιοδική κατανομή εξόδων

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έξοδα ασφαλιστρών των πλοίων και τα λοιπά έξοδα πλοίων που αφορούν περίοδο δώδεκα μηνών στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μηνιαία βάση με σκοπό την ετήσια κατανομή των εξόδων αυτών.

2.17. Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος

Για την καλύτερη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο φορολογούνται τα κέρδη του Ομίλου, διαχωρίζουμε τα κέρδη ανάλογα με την προέλευσή τους.

2.17.1. Κέρδη από ναυτιλιακές δραστηριότητες

Σύμφωνα με τον νόμο 27/1975 άρθρο 6, οι πλοιοκτήτριες εταιρίες πλοίων με Ελληνική σημαία ή με ξένη σημαία αλλά έχουν εγκαταστήσει στην Ελλάδα γραφεία του Ν.89/67, πληρώνουν φόρο για τα πλοία τους, ανεξάρτητα αν έχουν κέρδη ή ζημίες, βάσει των κόρων ολικής χωρητικότητας. Ο φόρος αυτός ουσιαστικά είναι φόρος εισοδήματος ο οποίος αναπροσαρμόζεται, σύμφωνα με όσα ορίζονται από το παραπάνω νόμο. Με την πληρωμή του παραπάνω φόρου εξαντλείται κάθε υποχρέωση που έχει σχέση με την φορολογία εισοδήματος από ναυτιλιακές δραστηριότητες.

Στην περίπτωση αυτή δημιουργείται μόνιμη διαφορά μεταξύ του λογιστικού και του φορολογητέου αποτελέσματος και ως εκ τούτου η διαφορά αυτή δεν λαμβάνεται υπ' όψη στον υπολογισμό αναβαλλόμενης φορολογίας.

2.17.2. Κέρδη από μη ναυτιλιακές δραστηριότητες

Στην περίπτωση αυτή υπολογίζεται το σύνολο των εσόδων από μη ναυτιλιακές δραστηριότητες καθώς και τα έξοδα που αφορούν τα παραπάνω έσοδα.

Εάν δεν μπορούν να προσδιοριστούν τα κέρδη από μη ναυτιλιακή δραστηριότητα τότε υπολογίζεται το σύνολο των εσόδων προσθέτοντας τα έσοδα από ναυτιλιακές και μη ναυτιλιακές δραστηριότητες. Με βάση το

σύνολο αυτό προκύπτει το ποσοστό των δύο παραπάνω κατηγοριών στο συνολικό έσοδο. Με τα ποσοστά αυτά μερίζεται το συνολικό κέρδος / ζημιά.

Το ποσό των κερδών που προκύπτει από τον παραπάνω υπολογισμό και αφορά τα μη ναυτιλιακά έσοδα, φορολογείται με τις γενικές διατάξεις.

2.18. Επιδράσεις των μεταβολών στις τιμές συναλλαγματος

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ.

Οι συναλλαγές που γίνονται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Σε κάθε ημερομηνία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης :

α) Τα χρηματικά διαθέσιμα μετατρέπονται με την ισοτιμία της ημερομηνίας κλεισίματος.

β) Τα μη χρηματικά στοιχεία που αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας συναλλαγής. Τα στοιχεία αυτά στο τέλος της περιόδου μετατρέπονται με την ισοτιμία της ημερομηνίας κλεισίματος.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τις παραπάνω περιπτώσεις καταχωρούνται στα έσοδα ή στα έξοδα της περιόδου στην οποία προκύπτουν.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από μη χρηματικά στοιχεία εταιρειών εξωτερικού αναγνωρίζονται απ' ευθείας στην καθαρή θέση.

2.19. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Τα βασικά χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου είναι :

α) Δάνεια τραπεζών

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στο κόστος που είναι η πραγματική αξία του ληφθέντος ανταλλάγματος συμπεριλαμβανομένων και τυχόν σχετικών εξόδων. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει του αποτελεσματικού επιτοκίου.

β) Χρηματοοικονομικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνου

Όλα τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία αναγνωρίζονται και επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία παρουσιάζονται διακριτά ως περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία είναι θετική και διακριτά στις υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική.

Η μέθοδος αναγνώρισης του κέρδους ή της ζημίας εξαρτάται από το εάν ένα παράγωγο έχει προσδιορισθεί ως στοιχείο αντιστάθμισης και εάν πρόκειται για αντιστάθμιση από τη φύση του στοιχείου αντισταθμίζει.

Με την αντιστάθμιση των ταμειακών ροών, ο Όμιλος προσπαθεί να καλύψει τους κινδύνους που προκαλούν μεταβολή στις ταμειακές ροές και προέρχονται από ένα στοιχείο του ενεργητικού ή μία υποχρέωση ή μία μελλοντική συναλλαγή και η μεταβολή αυτή θα επηρεάσει το αποτέλεσμα της χρήσης. Παραδείγματα της αντιστάθμισης των ταμειακών ροών του Ομίλου περιλαμβάνουν μελλοντικές συναλλαγές σε αγορά ναυτιλιακού καυσίμου που υπόκεινται σε μεταβολές στις τιμές αγοράς.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη λογιστική αντιστάθμισης στην περίπτωση όπου κατά την έναρξη της αντισταθμιστικής συναλλαγής και την επακόλουθη χρήση των παραγώγων χρηματοοικονομικών στοιχείων μπορεί να τεκμηριώνει και τη σχέση αντιστάθμισης μεταξύ του αντισταθμιζόμενου στοιχείου και του μέσου αντιστάθμισης αναφορικά με τη διαχείριση του κινδύνου και τη στρατηγική για την ανάληψη της αντιστάθμισης. Επιπρόσθετα, λογιστική αντιστάθμισης ακολουθείται όταν μόνο αναμένεται να είναι αποτελεσματική και μπορεί να επιμετρηθεί με αξιοπιστία και σε συνεχή βάση για κάθε περίοδο αναφοράς.

Ο Όμιλος έχει οριοθετήσει ως δείκτη αντιστάθμισης ποσοστό ίσο με 1:1 για τη σχέση μεταξύ μέσου αντιστάθμισης (συμβολαία) και αντισταθμισμένου στοιχείου (πετρέλαιο).

Αναποτελεσματικότητα στην αντιστάθμιση δύναται να προκύψει από α) διαφορές που ενδέχεται να υπάρξουν όσον αφορά στη χρονική διαφορά μεταξύ των ταμειακών ροών του μέσου αντιστάθμισης και του αντισταθμισμένου στοιχείου, και β) από ενδεχόμενη μεταβολή του συντελεστή αντιστάθμισης της σχέσης αντιστάθμισης που προκύπτει από την ποσότητα του αντισταθμισμένου στοιχείου που αντισταθμίζει στην πραγματικότητα ο Όμιλος και την ποσότητα του μέσου αντιστάθμισης που χρησιμοποιεί στην πραγματικότητα ο Όμιλος για να αντισταθμίσει την εν λόγω ποσότητα του στοιχείου αντιστάθμισης και γ) από ενδεχόμενη μείωση κατανάλωσης από μειώσεις δρομολογίων.

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία του αποτελεσματικού μέρους του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια (Αποθεματικό εύλογης αξίας) μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων ενώ το αναποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Τα ποσά που συσσωρεύονται στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις περιόδους που τα αντισταθμιζόμενα στοιχεία αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Ο Όμιλος λογιστικοποιεί το αποθεματικό εύλογης αξίας στο χαμηλότερο εκ των κάτωθι ποσών (σε απόλυτα μεγέθη):

- i) το σωρευτικό κέρδος ή ζημία του μέσου αντιστάθμισης από την έναρξη της αντιστάθμισης· και
- ii) τη σωρευμένη μεταβολή της εύλογης αξίας (στην παρούσα αξία) του αντισταθμισμένου στοιχείου (ήτοι την παρούσα αξία της σωρευμένης μεταβολής των αντισταθμισμένων αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών) από την έναρξη της αντιστάθμισης.

Όταν ένα στοιχείο αντιστάθμισης ταμειακών ροών εκπνεύσει, πωληθεί ή ασκηθεί χωρίς να αντικατασταθεί ή όταν ένα στοιχείο αντιστάθμισης δεν πληροί πλέον τα κριτήρια για τη λογιστική αντιστάθμισης κάθε σωρευτικό κέρδος ή ζημία που υπάρχει στα Ίδια Κεφάλαια εκείνη τη στιγμή μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Τέλος, σημειώνεται ότι ο Όμιλος αναφορικά με τη λογιστική αντιστάθμιση συνεχίζει να εφαρμόζει τις απαιτήσεις που απορρέουν από το ΔΛΠ 39. Για τη χρήση 2019, ο Όμιλος δεν προχώρησε σε σύναψη συμβολαίων αντιστάθμισης κινδύνου.

2.20. Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού

Αρχική αναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού ή μια χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου όταν προκύπτει ή όταν ο Όμιλος καθίσταται μέρος των συμβατικών όρων του μέσου.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται κατά την αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων και στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Προκειμένου, ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εσόδων πρέπει να προκύπτουν ταμειακές ροές οι οποίες να είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του αρχικού κεφαλαίου. Το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τις οικονομικές του δυνατότητες προκειμένου να δημιουργήσει ταμειακές ροές.

Ταξινόμηση Χρηματοοικονομικών Μέσων

Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο Όμιλος απαιτούν την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, κατά την απόκτησή τους, σε διαφορετικές κατηγορίες:

α) Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς, τα περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υποχρεωτικά θα επιμετρηθούν στην εύλογη αξία. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως διακρατούμενα προς εμπορία εάν αποκτώνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά στο εγγύς μέλλον. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με ταμειακές ροές που δεν είναι μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων ταξινομούνται και αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ανεξάρτητα από το επιχειρηματικό μοντέλο.

β) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε αποσβεσμένο κόστος

Ο Όμιλος αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθοι όροι:

1) Το χρηματοοικονομικό στοιχείο διατηρείται για διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων για τη συλλογή συμβτικών ταμειακών ροών και 2) οι συμβατικές ρήτρες του στοιχείου δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που αποτελούν μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του υπολοίπου του αρχικού κεφαλαίου. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται στη συνέχεια χρησιμοποιώντας τη μέθοδο (EIR) και υπόκεινται σε απομείωση. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται, τροποποιηθεί ή απομειωθεί.

γ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω συνολικών εσόδων
Κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος μπορεί να επιλέξει να ταξινομήσει τις συμμετοχικές επενδύσεις ως συμμετοχικούς τίτλους που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω συνολικών εσόδων όταν πληρούν τον ορισμό της καθαρής θέσης και δεν κατέχονται προς εμπορία. Η ταξινόμηση καθορίζεται ανά χρηματοοικονομικό μέσο. Τα κέρδη και οι ζημιές από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα κέρδη ή τις ζημιές. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εσόδων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης. Ο Όμιλος δεν διαθέτει τέτοια περιουσιακά στοιχεία.

Αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται κυρίως όταν:

Τα δικαιώματα λήψης ταμειακών ροών από το περιουσιακό στοιχείο έχουν λήξει ή ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα να λαμβάνει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή έχει αναλάβει την υποχρέωση να πληρώσει εξ ολοκλήρου τις λαμβανόμενες ταμειακές ροές χωρίς σημαντική καθυστέρηση σε τρίτο μέρος της συμφωνίας.

Απομείωση

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαραίτητες και όλες τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές που ο Όμιλος προσδοκά να εισπράξει.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, επιμετράται η πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθόλη τη διάρκεια ζωής.

2.21. Εφαρμογή νέων Προτύπων

2.21.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 1.1.2019 ή μεταγενέστερα.

• ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.12.2019)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Το νέο Πρότυπο έχει επίδραση στις ενοποιημένες / εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία προχώρησαν στην υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» από την 1η Ιανουαρίου 2019. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο αναγνώρισης των μισθώσεων στις οικονομικές καταστάσεις.

Με την υιοθέτηση του προτύπου ο Όμιλος ως μισθωτής αναγνωρίζει στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεις μίσθωσης, την ημερομηνία που τα μισθωμένα πάγια καθίστανται διαθέσιμα για χρήση. Η λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων για τους εκμισθωτές παραμένει ίδια με αυτή του ΔΛΠ 17.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν το ΔΠΧΑ 16 χρησιμοποιώντας την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το πρότυπο εφαρμόζεται αναδρομικά με τη σωρευτική επίδραση της εφαρμογής του να αναγνωρίζεται την 1η Ιανουαρίου 2019. Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι συγκριτικές πληροφορίες του 2018 δεν έχουν επαναδιατυπωθεί και παρουσιάζονται σύμφωνα με όσα προβλέπονταν από το ΔΛΠ 17. Οι αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές αναφορικά με τις μισθώσεις αναλύονται στη παράγραφο 2.17.5.1.

Α. Ως μισθωτής

Ο Όμιλος και η Εταιρεία μισθώνουν διάφορα στοιχεία του ενεργητικού όπως, κτίρια.

Ως μισθωτής, με την προηγούμενη λογιστική πολιτική, ο Όμιλος και η Εταιρεία ταξινομούσαν τις μισθώσεις ως λειτουργικές ή χρηματοδοτικές με βάση την αξιολόγηση εάν μεταβιβάζονται όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που έχουν σχέση με την κυριότητα ενός στοιχείου του ενεργητικού, ανεξάρτητα από την τελική μεταβίβαση ή μη του τίτλου κυριότητας του στοιχείου αυτού. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16, αναγνωρίζεται το δικαίωμα χρήσης των στοιχείων του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις μίσθωσης για τις περισσότερες από τις μισθώσεις στις οποίες αντισυμβάλλεται ως μισθωτής, εκτός από μισθώσεις μικρής αξίας, οι πληρωμές των οποίων καταχωρούνταν με σταθερή μέθοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Τα αναγνωρισμένα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού σχετίζονται με τις παρακάτω κατηγορίες παγίων και παρουσιάζονται στο κονδύλι «Ενσώματα Πάγια»:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	1.1.2019	31.12.2019	1.1.2019
Δικαιώματα χρήσης κτιρίων	260	7	260	7
Δικαιώματα χρήσης στοιχείων ενεργητικού	260	7	260	7

Ο Όμιλος απεικονίζει τις υποχρεώσεις μίσθωσης στα κονδύλια «Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις» και «Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις» στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την μετάβαση έκαναν χρήση των παρακάτω πρακτικών διευκολύνσεων που προβλέπονται από το ΔΠΧΑ 16 για μισθώσεις που είχαν ταξινομηθεί ως λειτουργικές, σύμφωνα με το ΔΛΠ 17.

- Χρήση των προηγούμενων αξιολογήσεων, οι οποίες έγιναν κατά την εφαρμογή του ΔΛΠ 17 και της Διερμηνείας ΕΔΔΠΧΑ 4, ώστε να προσδιοριστεί εάν μία σύμβαση περιέχει μίσθωση, ή εάν μία σύμβαση είναι μίσθωση στην ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής.

- Χρήση του λογιστικού χειρισμού των λειτουργικών μισθώσεων για μισθώσεις που έχουν διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών κατά την 1η Ιανουαρίου 2019.

- Χρήση ενός ενιαίου προεξοφλητικού επιτοκίου σε χαρτοφυλάκιο μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά.

- Εξαίρεση των αρχικών άμεσων δαπανών για την επιμέτρηση των δικαιωμάτων χρήσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής.

Β. Επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις

Επιδράσεις από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 κατά την μετάβαση:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Ανειλημμένες υποχρεώσεις λειτουργικής μίσθωσης που γνωστοποιήθηκαν την 31 Δεκεμβρίου 2018	277	277
(Μείον): Βραχυπρόθεσμες μισθώσεις	-270	-270
Πλέον /(Μείον): Λοιπές προσαρμογές	-	-
Σύνολο	7	7
Εύρος διαφορικού επιτοκίου την 1η Ιανουαρίου 2019	5,60% - 5,95%	5,60% - 5,95%
 Αποτίμηση στην παρούσα αξία την 1η Ιανουαρίου 2019	 7	 7
Υποχρεώσεις μισθώσεων που αναγνωρίστηκαν την 1η Ιανουαρίου 2019	7	7
 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων	 5	 5
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων	2	2
Συνολικές υποχρεώσεις μισθώσεων την 1η Ιανουαρίου 2019	7	7

Επιδράσεις από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 στην περίοδο:

Ως αποτέλεσμα από την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, σε σχέση με τις μισθώσεις που προηγουμένως ήταν ταξινομημένες ως λειτουργικές, κατά την 31.12.2019 ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνώρισαν Ευρώ 260 χιλ. δικαιώματα χρήσης κτιρίων και Ευρώ 266 χιλ. υποχρεώσεις μίσθωσης κτιρίων

Επιπλέον, σε σχέση με τις παραπάνω μισθώσεις ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνώρισαν αποσβέσεις και χρηματοοικονομικά έξοδα αντί για έξοδα από μισθώσεις. Για την χρήση 2019 ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνώρισε Ευρώ 34 χιλ. αποσβέσεις και Ευρώ 12 χιλ. χρηματοοικονομικά έξοδα.

ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2019)

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον

οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2019)

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2019)

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

2.21.2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση.

Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1.1.2020.

• Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1.1.2020.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν

αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1.1.2020.

• Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7: “Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου” (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2020)

Τον Σεπτέμβριο του 2019, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων σε ορισμένες απαιτήσεις συγκεκριμένων λογιστικών χειρισμών αντιστάθμισης, προκειμένου να εξομαλύνει ενδεχόμενες επιπτώσεις που προκύπτουν από την αβεβαιότητα η οποία προέρχεται από την αναμόρφωση του Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου.

Οι τροποποιήσεις σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την παροχή χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις εταιρείες κατά τη διάρκεια της περιόδου αβεβαιότητας, η οποία προκύπτει από τη σταδιακή κατάργηση των σημείων αναφοράς επιτοκίου, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια.

Επιπλέον, οι εταιρείες απαιτείται να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές αναφορικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τις εν λόγω συνθήκες αβεβαιότητας. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1.1.2020.

• Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους.

Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2021)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2022)

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού,

γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Παρακάτω παρουσιάζονται οι κύριοι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι για τον Όμιλο και την Εταιρεία. Οι κίνδυνοι η λήψη μέτρων αντιμετώπισης καθώς και οι επιπτώσεις για τον Όμιλο και την Εταιρεία από την πανδημία του κορονοϊού (Covid 19) περιγράφονται αναλυτικά στη σημείωση 9 «Μεταγενέστερα Γεγονότα».

3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κίνδυνο αγοράς (απρόβλεπτες διακυμάνσεις ισοτιμιών και επιτοκίων) και πιστωτικό κίνδυνο. Γι' αυτό το λόγο επιδιώκει την ελαχιστοποίηση των ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων μέσω ενός προγράμματος διαχείρισης κινδύνων.

Η διαχείριση περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την αναγνώριση, αποτίμηση και αντιστάθμιση των χρηματοοικονομικών κινδύνων. Δεν αποτελεί πολιτική του Ομίλου η εκτέλεση συναλλαγών κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιεί ο Όμιλος είναι κυρίως καταθέσεις σε τράπεζες, απαιτήσεις και υποχρεώσεις, δάνεια, συμφωνίες επαναγοράς, χρηματοδοτικές μισθώσεις.

3.1.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ.

Ο Όμιλος επηρεάζεται από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο βαθμό που τα ναυτιλιακά καύσιμα που αγοράζει για τη λειτουργία των πλοίων του διαπραγματεύονται διεθνώς σε Δολάρια Η.Π.Α.

Ο Όμιλος στις 31/12/2019 έχει στα ταμιακά διαθέσιμα σε ξένο νόμισμα 43 χιλ. δολάρια. Μία μεταβολή +/- 10% στην ισοτιμία επηρεάζει τα αποτελέσματα χρήσης και την καθαρή θέση κατά +/- 4 χιλ.

3.1.2. Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών.

Σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο που απορρέει από άλλες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, η έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο προκύπτει από αθέτηση του αντισυμβαλλόμενου σε μια μέγιστη έκθεση όμοια με αυτή του τρέχοντος λογαριασμού των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων.

Ο Όμιλος έχει ορίσει πιστωτικά όρια και συγκεκριμένους όρους πιστωτικής πολιτικής για όλες τις κατηγορίες των πελατών του.

Επίσης, ο Όμιλος με σκοπό την καλύτερη εξασφάλιση του έχει λάβει εγγυητικές επιστολές τραπεζής από τους μεγαλύτερους κεντρικούς πράκτορες έκδοσης εισιτηρίων.

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (μέσα) τα οποία την ημερομηνία του Ισολογισμού αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	8.997	5.115	8.918	5.028
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	37.649	23.878	37.700	23.939
Σύνολο	46.646	28.993	46.618	28.967

Για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους. Τα υπόλοιπα των εμπορικών απαιτήσεων που είναι μεν σε καθυστέρηση αλλά δεν έχουν απομειωθεί, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Δεν είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα	37.115	23.268	37.166	23.334
Είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα:				
< 90 ημέρες	-	-	-	-
91 - 180 ημέρες	-	-	-	-
181 - 360 ημέρες	-	-	-	-
> 360 ημέρες	-	-	-	-
Σύνολο	37.115	23.268	37.166	23.334

Στον ανωτέρω πίνακα δεν συμπεριλαμβάνονται τα χρεωστικά υπόλοιπα προμηθευτών.

3.1.3. Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει την επάρκεια χρηματικών διαθεσίμων και την ύπαρξη των αναγκαίων διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας σε καθημερινή βάση, μέσω της συστηματικής παρακολούθησης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και μέσω της καθημερινής παρακολούθησης των πραγματοποιούμενων πληρωμών. Παράλληλα, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την ωρίμανση τόσο των απαιτήσεων όσο και των υποχρεώσεων, με αντικειμενικό σκοπό τη διατήρηση μιας ισορροπίας μεταξύ της συνέχειας των κεφαλαίων και της ευελιξίας μέσω της τραπεζικής πιστοληπτικής του ικανότητας.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρίας κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018 αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΟΜΙΛΟΥ

	31.12.2019			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	1.883	3.919	97.651	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	19	20	180	47
Εμπορικές υποχρεώσεις	24.220	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες / μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	13.079	-	-	-
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	-	-	-	-
Σύνολο	39.201	3.939	97.831	47

	31.12.2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	1.892	3.939	104.319	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	20.834	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες / μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	21.857	-	-	-
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	7.104	-	-	-
Σύνολο	51.687	3.939	104.319	-

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	31.12.2019			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	1.883	3.919	97.651	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	19	20	180	47
Εμπορικές υποχρεώσεις	24.105	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες / μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	13.078	-	-	-
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	-	-	-	-
Σύνολο	39.085	3.939	97.831	47

	31.12.2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	1.892	3.939	104.319	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	20.897	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες / μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	21.858	-	-	-
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	7.104	-	-	-
Σύνολο	51.751	3.939	104.319	-

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31.12.2019 ανήλθε σε Ευρώ 103.719 χιλ.

3.1.4. Κίνδυνος Διακύμανσης Επιτοκίων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό του, ο οποίος υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου. (βλ. σημείωση 6.18).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή -1%. Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς.

Ανάλυση ευαισθησίας

	Μεταβλητή 1% -1%		Μεταβλητή 1% -1%	
	31.12.2019		31.12.2018	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	-1.035	1.035	-1.172	1.172
Καθαρή Θέση	-1.035	1.035	-1.172	1.172

3.1.5. Διαχείριση Κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός του Ομίλου κατά τη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητας του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητά του ώστε να εξασφαλίζει τις αποδόσεις για τους μετόχους και τα οφέλη των λοιπών μερών τα οποία σχετίζονται με τον Όμιλο και να διατηρεί μια βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για να διασφαλίσει ή να προσαρμόσει τη σωστή διαχείριση κεφαλαίου, ο Όμιλος, κατόπιν αποφάσεων των αρμοδίων οργάνων, μπορεί να μεταβάλλει την μερισματική πολιτική, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων. Καμία αλλαγή δεν έγινε στους στόχους, τις πολιτικές ή διαδικασίες κατά την διάρκεια των ετών που έληξαν 31.12.2019 και 31.12.2018.

Ο Όμιλος παρακολουθεί τα κεφάλαια με βάση το συντελεστή μόχλευσης. Ο εν λόγω συντελεστής υπολογίζεται διαιρώντας τον καθαρό δανεισμό με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια.

Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το «Σύνολο δανεισμού» (συμπεριλαμβανομένου «βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου δανεισμού» όπως εμφανίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης) μείον «Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα» μείον «Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση».

Τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια υπολογίζονται ως «Ίδια κεφάλαια» όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης συν τον καθαρό δανεισμό. Σκοπός του Ομίλου είναι η βελτιστοποίηση των κεφαλαίων μέσω της σωστής διαχείρισης των πόρων του.

Οι συντελεστές μόχλευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2018 αντίστοιχα είχαν ως εξής:

	31.12.2019	31.12.2018
Σύνολο δανεισμού	103.720	117.254
Μείον: Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	8.997	5.115
Καθαρός δανεισμός	94.723	112.139
Ίδια κεφάλαια	111.272	86.731
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	205.995	198.870
Συντελεστής μόχλευσης	46%	56%

3.1.6. Κίνδυνος Διακύμανσης Τιμών Καυσίμων

Ο Όμιλος, καθώς και το σύνολο των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον ναυτιλιακό κλάδο, επηρεάζονται σημαντικά από τη διακύμανση των τιμών των καυσίμων. Επισημαίνεται ότι το κόστος των ναυτιλιακών

καυσίμων και λιπαντικών είναι το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος, αντιπροσωπεύει δε για τη χρήση 2019 το 36% περίπου του κόστους πωληθέντων του Ομίλου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια μεταβολή των τιμών των καυσίμων κατά 10% σε ετήσια βάση.

Αύξηση/(μείωση) της τιμής	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	Επίδραση στη καθαρή θέση
+/- 10%	-/+3.729	-/+3.729

Ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός IMO όρισε την 1η Ιανουαρίου 2020, ως ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής για τη χρήση ναυτιλιακού καυσίμου χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο 0,5% για όλα τα πλοία της Ελληνικής Ακτοπλοΐας.

Ο Όμιλος έχει αποφασίσει την αγορά και εγκατάσταση εξειδικευμένου εξοπλισμού καυσαερίου (scrubbers) ήτοι συσκευών για τη μείωση των αέριων εκπομπών και ειδικά όξινων αερίων (SOx) σε επιλεγμένα πλοία του Ομίλου. Μέρος της χρηματοδότησης της ανωτέρω επένδυσης έχει επιτευχθεί μέσω της έκδοσης του ΚΟΔ εντός της χρήσης 2019, ενώ το υπολειπόμενο ποσό της επένδυσης θα πραγματοποιηθεί με ίδια κεφάλαια.

3.1.8. Ανταγωνισμός

Παρατίθεται πίνακας στον οποίο περιέχονται οι γραμμές με έντονο ανταγωνισμό στις οποίες δραστηριοποιήθηκε ο Όμιλος το 2019 καθώς και οι σπουδαιότεροι ανταγωνιστές.

ΓΡΑΜΜΗ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ
Πειραιάς - Κυκλάδες	Anek Lines / Sea Jets / Golden Star Ferries
Πειραιάς - Δωδεκάνησα	Anek Lines
Σποράδες	ANEΣ FERRIES
Σαρωνικός	Κοινοπραξία πλοίων Σαρωνικού, AEGEAN FLYING DOLPHINS, ANEΣ FERRIES

3.2. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές προσδιορίζεται από τις δημοσιευμένες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού χρησιμοποιείται η τιμή προσφοράς για τα δε χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού χρησιμοποιείται η τιμή ζήτησης.

Η ονομαστική αξία των εμπορικών απαιτήσεων μετά τις προβλέψεις που τις αφορούν προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους.

4. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1: Στοιχεία Ενεργητικού / Υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: Στοιχεία Ενεργητικού / Υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Επίπεδο 3: Στοιχεία Ενεργητικού / Υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

4.1. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς. Την 31.12.2019, δεν υπήρχαν ανοικτές θέσεις συμβολαίων για Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα.

5. Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων μερών

5.1. Διεταιρικές συναλλαγές

Η Εταιρεία συμμετέχει στην Κοινοπραξία BLUE STAR FERIES N.A.E. & ΣΙΑ μαζί με λοιπές Εταιρείες του Ομίλου ATTICA.

Οι διεταιρικές συναλλαγές για τη χρήση 2019 έχουν ως εξής:

Η ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε. ως αποτέλεσμα των συναλλαγών της με τις άλλες εταιρίες του Ομίλου Attica είχε έσοδα Ευρώ 7.441 χιλ., έξοδα Ευρώ 4.823 χιλ., απαιτήσεις Ευρώ 22.188 χιλ., υποχρεώσεις Ευρώ 10.684 χιλ.

Τα διαιτηρικά υπόλοιπα μεταξύ των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου στις Ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις απαλείφονται.

Επίσης, η ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε. ως αποτέλεσμα των συναλλαγών της με την συγγενή Εταιρεία AFRICA MOROCCO LINKS είχε έσοδα 284 χιλ. απαιτήσεις 262 χιλ. και υποχρεώσεις 405 χιλ.

5.1.1. Διαιτητικές συναλλαγές με εταιρίες του Ομίλου MARFIN INVESTMENT GROUP και του Ομίλου ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

	31.12.2019			
	Όμιλος Marfin Investment Group		Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
Έσοδα	4.791	4.791	1	1
Έξοδα	2.593	2.593	980	979
Απαιτήσεις	80	80	1.138	1.112
Υποχρεώσεις	5	5	31.663	31.663

Οι διαιτητικές συναλλαγές με τον Όμιλο Πειραιώς αφορούν κατά σειρά Έσοδα από τόκους, Χρηματοοικονομικά έξοδα τραπεζών, καταθέσεις και δανειακές υποχρεώσεις.

5.2. Συμμετοχές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε. στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιριών

α) Συμμετοχές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε. στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιριών.

Ο κ. Κυριάκος Μάγειρας (Πρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.) συμμετέχει ως Εκτελεστικό Μέλος σε άλλες Εταιρείες του Ομίλου ΑΤΤΙΚΑ και σαν μη Εκτελεστικό Μέλος σε θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ.

Ο κ. Σπυρίδων Πασχάλης του Χαραλάμπους (Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.) είναι Μέλος Δ.Σ. στον ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΠΙΒΑΤΗΓΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, Μέλος Δ.Σ. του ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ, Μέλος Δ.Σ. σε άλλες εταιρείες του Ομίλου ΑΤΤΙΚΑ και Μέλος Δ.Σ. στην εταιρεία AFRICA MOROCCO LINKS.

Ο κ. Παναγιώτης Δικαίος του Γεωργίου, (Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.) είναι Μέλος Δ.Σ. σε άλλες εταιρείες του Ομίλου ΑΤΤΙΚΑ και στην εταιρεία AFRICA MOROCCO LINKS.

Ο κ. Νικόλαος Ταπίρης του Ιωάννη, ο κ. Διονύσης Θεοδωράτος του Γερασίμου, ο κ. Γεώργιος Αναγνώστου του Ελευθερίου και ο κ. Θωμάς Οικονόμου του Βασιλείου (Εκτελεστικά Μέλη Δ.Σ.) συμμετέχουν και σε άλλες εταιρείες του ομίλου ΑΤΤΙΚΑ.

5.3. Αμοιβές Ανωτάτων Διευθυντικών Στελεχών και Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Δεν υπάρχουν αμοιβές Ανώτατων Στελεχών και Μελών Διοικητικού Συμβουλίου στη χρήση 2019.

6. **Παρατηρήσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου 1.1.2019- 31.12.2019**

6.1. Λειτουργικοί Τομείς - Παρουσίαση Γεωγραφικών τομέων

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί Τομείς» σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στη «διοικητική προσέγγιση» και επιβάλλει η πληροφόρηση που γνωστοποιείται εξωτερικά να είναι αυτή που βασίζεται στην εσωτερική πληροφόρηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων του Ομίλου.

Για τους σκοπούς παρουσίασης των λειτουργικών τομέων θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην επιβατηγό ναυτιλία σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, για σκοπούς πληροφόρησης των τομέων, ο Όμιλος χρησιμοποίησε την γεωγραφική περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται.

Η γεωγραφική κατάτμηση της δραστηριότητας του Ομίλου γίνεται ως εξής :

- α) Ελληνικές Ακτοπλοϊκές Γραμμές
- β) Διεθνείς Πλόες

Τα πλοία του Ομίλου εξυπηρετούν τους επιβάτες και τα Ι.Χ. οχήματα, που αποτελούν ουσιαστικά την τουριστική κίνηση, καθώς και τα φορτηγά αυτοκίνητα που διακινούν την εμπορευματική κίνηση.

Η τουριστική κίνηση χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο έως Σεπτέμβριο και χαμηλότερη για τους μήνες Νοέμβριο έως Φεβρουάριο. Αντίθετα, η εμπορευματική κίνηση εμφανίζεται κατανεμημένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με πολύ μικρότερη εποχικότητα.

Τα αποτελέσματα και τα λοιπά στοιχεία πληροφόρησης κατά τομέα για την περίοδο 1.1 – 31.12.2019 έχουν ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ

Γεωγραφικός Τομέας	1.1-31.12.2019		
	Ελληνική Ακτοπλοΐα	Διεθνείς Πλόες	Σύνολο
<u>Στοιχεία Αποτελεσμάτων</u>			
Ναύλοι	118.853	14.490	133.343
Πωλήσεις επί των πλοίων	3.533	-	3.533
Σύνολο κύκλου εργασιών	<u>122.386</u>	<u>14.490</u>	<u>136.876</u>
Λειτουργικά έξοδα πλοίων	-100.040	-9.845	-109.885
Έξοδα Διοίκησης & Διάθεσης	-13.380	-412	-13.792
Άλλα έσοδα/έξοδα	156	5	161
Λειτουργικό αποτέλεσμα	<u>9.122</u>	<u>4.238</u>	<u>13.360</u>
Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	-3.915	-874	-4.789
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	21.487	6.645	28.132
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	5.207	3.364	8.571
Φόρος εισοδήματος	-57	-49	-106
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	5.150	3.315	8.465
<u>Γεωγραφική κατανομή πελατών</u>			
Ελλάδα	124.189		
Ευρώπη	12.204		
Τρίτες Χώρες	483		
Σύνολο ναύλων & τουριστικών υπηρεσιών	<u>136.876</u>		

ΟΜΙΛΟΣ

	1.1-31.12.2018		
Γεωγραφικός Τομέας	Ελληνική Ακτοπλοΐα	Διεθνείς Πλόες	Σύνολο
<u>Στοιχεία Αποτελεσμάτων</u>			
Ναύλοι	120.608	9.844	130.452
Πωλήσεις επί των πλοίων	3.691		3.691
Σύνολο κύκλου εργασιών	<u>124.299</u>	<u>9.844</u>	<u>134.143</u>
Λειτουργικά έξοδα πλοίων	-104.211	-8.311	-112.522
Έξοδα Διοίκησης & Διάθεσης	-18.312	-1.284	-19.596
Άλλα έσοδα/έξοδα	938	170	1.108
Λειτουργικό αποτέλεσμα	<u>2.714</u>	<u>419</u>	<u>3.133</u>
Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	-3.663	-767	-4.430
Ζημιά απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	-854		-854
Κέρδη από πώληση πλοίων	2.651	-	2.651
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	15.725	3.497	19.222
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	848	-348	500
Φόρος εισοδήματος	-92	-14	-106
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	756	-362	394
<u>Γεωγραφική κατανομή πελατών</u>			
Ελλάδα	118.960		
Ευρώπη	14.998		
Τρίτες Χώρες	185		
Σύνολο ναύλων & τουριστικών υπηρεσιών	<u>134.143</u>		

ΟΜΙΛΟΣ

	31.12.2019		
Γεωγραφικός Τομέας	Ελληνική Ακτοπλοΐα	Διεθνείς Πλόες	Σύνολο
<u>Στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων</u>			
Αξίες πλοίων αρχής περιόδου	170.047	35.304	205.351
Προσθήκες στην αξία πλοίων στη τρέχουσα περίοδο	6.012	90	6.102
Πωληθέντα πλοία	-390		-390
Αποσβέσεις	-12.575	-2.049	-14.624
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	351		351
Αναπόσβεστο υπόλοιπο πλοίων τη 31/12	<u>163.445</u>	<u>33.345</u>	<u>196.790</u>
Λοιπές αναπόσβεστες ενσώματες ακινητοποιήσεις	707		707
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων ομίλου	<u>164.152</u>	<u>33.345</u>	<u>197.497</u>
Μακροπρόθεσμες και Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	86.985	16.735	103.720

ΟΜΙΛΟΣ

Γεωγραφικός Τομέας	31.12.2018		
	Ελληνική Ακτοπλοία	Διεθνείς Πλόες	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων			
Αξίες πλοίων αρχής περιόδου	200.274	35.989	236.263
Προσθήκες στην αξία πλοίων στη τρέχουσα περίοδο	5.620	986	6.606
Μεταδρομολόγηση πλοίων			0
Λοιπές μεταφορές	1.132		1.132
Πωληθέντα πλοία	-25.852		-25.852
Απομιώσεις πλοίων περιόδου	-854		-854
Αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού			0
Αποσβέσεις	-14.200	-1.671	-15.871
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	3.927		3.927
Αναπόσβεστο υπόλοιπο πλοίων τη 31.12	170.047	35.304	205.351
Λοιπές αναπόσβεστες ενσώματες ακινητοποιήσεις	108	-	108
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων ομίλου	170.047	35.304	205.459
Μακροπρόθεσμες και Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	92.631	24.623	117.254

Πίνακας συμφωνίας Συνόλου Ενεργητικού και Συνόλου Υποχρεώσεων του Ομίλου της 31.12.2019 και 31.12.2018

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Αναπόσβεστη αξία ενσωμάτων παγίων	197.497	205.459	197.426	205.387
Μη κατανεμηθέντα λοιπά στοιχεία ενεργητικού	57.545	42.404	57.480	42.346
Σύνολο ενεργητικού	255.042	247.863	254.906	247.733
Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	103.720	117.254	103.720	117.254
Μη κατανεμηθέντα λοιπά στοιχεία παθητικού	40.050	43.878	39.934	43.942
Σύνολο υποχρεώσεων	143.770	161.132	143.654	161.196

Στον λειτουργικό τομέα «Διεθνείς Πλόες» και στη χρήση 2019 περιλαμβάνονται έσοδα από μισθώσεις πλοίων ύψους Ευρώ 14,5 εκατ. έναντι Ευρώ 12,2 εκατ. τη χρήση 2018.

Δεν υπάρχουν εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των τομέων.

Ως πάγια περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται οι αξίες των πλοίων που δραστηριοποιούνται σε κάθε γεωγραφικό τομέα.

6.2. Κόστος Πωληθέντων – Έξοδα Διοίκησης – Έξοδα Διάθεσης

Κατωτέρω παρουσιάζεται η ανάλυση του κόστους πωληθέντων των εξόδων διοίκησης και των εσόδων διάθεσης ανά κατηγορία εξόδου όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31.12. 2019 και 31.12.2018.

31.12.2019

	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο
Αμοιβές, συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	27.272	4.722		31.994	27.272	4.722		59.266
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	24			24	24			48
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	14.624	46		14.670	14.624	46		29.294
Αποσβέσεις ασώματων παγίων		69		69		69		69
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης		34		34		34		34
Αμοιβές και έξοδα τρίτων		348		348		348		348
Παροχές τρίτων		27		27		27		27
Έξοδα τηλεπικοινωνιών		61		61		61		61
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		165		165		163		163
Φόροι και τέλη		81		81		75		75
Καύσιμα - Λιπαντικά	39.203			39.203	39.203			78.406
Προβλέψεις			787	787			787	787
Ασφάλιστρα	3.890	20		3.910	3.890	20		7.800
Έπισκευές και συντηρήσεις	15.322	201		15.523	15.322	201		30.845
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης			1.553	1.553			1.553	1.553
Προμήθειες πωλήσεων			5.518	5.518			5.518	5.518
Έξοδα λιμένων	3.401			3.401	3.237			6.474
Λοιπά έξοδα	4.335	121		4.456	4.335	121		8.791
Δωρεές		11		11		11		11
Έξοδα μεταφοράς		21		21		21		21
Αναλώσιμα	1.814	7		1.821	1.814	7		3.635
Σύνολο	109.885	5.934	7.858	123.677	109.721	5.926	7.858	233.226

31.12.2018

	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο
Αμοιβές, συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	31.559	8.736		40.295	31.559	8.720		40.279
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	15.948	79		16.027	15.948	79		16.027
Αποσβέσεις ασώματων παγίων		62		62		62		62
Αμοιβές και έξοδα τρίτων		977		977		969		969
Παροχές τρίτων		87		87		87		87
Έξοδα τηλεπικοινωνιών		88		88		88		88
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		465		465		457		457
Φόροι και τέλη		144		144		141		141
Καύσιμα - Λιπαντικά	42.647			42.647	42.647			42.647
Προβλέψεις				0				0
Ασφάλιστρα	3.164	87		3.251	3.164	87		3.251
Έπισκευές και συντηρήσεις	11.556	662		12.218	11.339	662		12.001
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης			964	964			964	964
Προμήθειες πωλήσεων			6.200	6.200			6.200	6.200
Έξοδα λιμένων	3.112			3.112	3.112			3.112
Λοιπά έξοδα	3.085	945		4.030	3.081	932		4.013
Δωρεές		12		12		12		12
Έξοδα μεταφοράς		13		13		13		13
Αναλώσιμα	1.451	75		1.526	1.451	11		1.462
Σύνολο	112.522	12.432	7.164	132.118	112.302	12.321	7.164	131.787

Η επίδραση της μεταβολής της τιμής των ναυτιλιακών καυσίμων στα αποτελέσματα του Ομίλου όσο και ο τρόπος αντιμετώπισης του κινδύνου αυτού εμφανίζεται στη παράγραφο 3.1.6.

6.3. Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

Κατωτέρω παρουσιάζεται η ανάλυση για τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης ανά κατηγορία εσόδου όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31.12.2019 και την 31.12.2018.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Έσοδα από Επιδοτήσεις	78	6	78	-
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις από αποζημίωση προσωπικού	75	-	75	-
Λοιπά έσοδα	8	989	8	995
Αναστροφή προβλέψεων		113		113
Σύνολο λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης	161	1.108	161	1.108

Στα έσοδα από επιδοτήσεις κατά κύριο λόγο περιλαμβάνονται επιδοτήσεις που έχει εισπράξει ο Όμιλος από το Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής για την πρόσληψη πρωτοετών σπουδαστών της Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού.

6.4. Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Ο λογαριασμός «Λοιπά Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	87	34	87	34
Ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές	-154	-95	-154	-95
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	-	-13	-	-862
Σύνολο λοιπών χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων	-67	-74	-67	-923

Οι συναλλαγματικές διαφορές δημιουργήθηκαν κατά κύριο λόγω από την αποτίμηση, την 31.12.2019, των υπολοίπων των διαθεσίμων, των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων.

6.5. Χρηματοοικονομικά έξοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Τόκοι μακροπρόθεσμων δανείων	63		63	
Τόκοι βραχυπρόθεσμων δανείων	306	344	306	344
Τόκοι ομολογιακών δανείων	2.875	3.557	2.875	3.557
Τόκοι δικαιωμάτων χρήσης	12		12	
Σύνολο χρηματοοικονομικών τόκων δανείων	3.256	3.901	3.256	3.901
Χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης υποχρεώσεων παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	12	16	12	16
Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	36	60	36	60
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	1.421	393	1.419	391
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	4.725	4.370	4.723	4.368

6.6. Χρηματοοικονομικά έσοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Έσοδα από τόκους καταθέσεων	3	14	3	14
Λοιποί τόκοι έσοδα	-	-	-	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	3	14	3	14

6.7. Φόροι εισοδήματος

Η φορολόγηση των κερδών του Ομίλου παρουσιάζει ιδιαιτερότητες και για το λόγο αυτό πιστεύουμε ότι η παρακάτω ανάλυση δίνει μια καλύτερη απεικόνιση των φόρων.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Φόρος Ν. 27/75	106	106	106	106
Σύνολο	106	106	106	106

Η σύγκριση των ετήσιων συντελεστών φορολόγησης δεν είναι δυνατή, διότι όπως εξηγείται και στην παράγραφο 2.18 ο φόρος εισοδήματος εξαρτάται από το ύψος των μη ναυτιλιακών κερδών.

Ο βασικός φορολογικός συντελεστής για τις Ανώνυμες εταιρίες στην Ελλάδα για τη διαχειριστική χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 ανέρχεται σε 24% (2018: 29%) βάσει Ν.4646/2019.

Την 31/12/2019 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2013 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρ. 36 του Ν. 4174/2013, με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για παράταση του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Η Μητρική Εταιρία έχει ελεγχθεί μέχρι και τη χρήση 2011. Για τις χρήσεις 2012 – 2018 έχει ελεγχθεί από τους νόμιμους ελεγκτές και έχει λάβει σχετικές Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης με συμπέρασμα χωρίς επιφυλάξη.

Όσον αφορά στις θυγατρικές εταιρείες που υπόκεινται σε φορολογικό έλεγχο, δεν είχαν καμία δραστηριότητα στη χρήση 2019.

Για τη χρήση 2019 ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και δεν αναμένεται κατά την ολοκλήρωσή του να προκύψουν διαφορές με ουσιώδη διαφοροποίηση στις φορολογικές υποχρεώσεις που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις.

Σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση των φορολογικών πιστοποιητικών, ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής, σε προαιρετική βάση.

Αναφορικά με τις εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης εγκατεστημένες θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου HSW οι οποίες δεν έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα δεν υπάρχει υποχρέωση φορολογικού ελέγχου. Οι Ναυτικές Εταιρίες δεν εμπίπτουν στους προαναφερθέντες ελέγχους και ο φορολογικός τους έλεγχος θα διενεργηθεί ως είθισται από τις φορολογικές αρχές.

6.8. Ενσώματα πάγια

Επί των πλοίων του Ομίλου έχουν εγγραφεί υποθήκες αξίας Ευρώ 177.038 χιλ. περίπου για εξασφάλιση των μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων.

Η ανάλυση των αποσβέσεων εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Αποσβέσεις πλοίων	14.624	15.871	14.624	15.871
Αποσβέσεις λοιπών ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	148	218	148	218
Σύνολο	14.772	16.089	14.772	16.089

ΟΜΙΛΟΣ						
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ						
	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα & Μηχανήματα	Επιπλά και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1.1.2018	344.057	192	83	3.074	940	348.346
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-107.794	-178	-78	-2.500	0	-110.550
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2018	236.263	14	5	574	940	237.796
Προσθήκες	6.606			135		6.741
Πωλήσεις .αποσύρσεις	-25.852	-171	-72	-2.292	-240	-28.627
Λοιπές μεταφορές	1.132			-432	-700	0
Ζημιές απομείωσης αναγνωρισμένες στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	-854					-854
Αναστροφή απομείωσης						0
Αποσβέσεις περιόδου	-15.871	-5		-150	0	-16.026
Αποσβέσεις πωληθέντων .αποσυρθέντων	3.927	169	69	2.264	0	6.429
Λογιστική Αξία την 31.12.2018	325.089	21	11	485	0	325.606
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-119.738	-14	-9	-386	0	-120.147
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2018	205.351	7	2	99	0	205.459

	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα & Μηχανήματα	Επιπλά και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1.1.2019	325.089	21	11	485	0	325.606
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-119.738	-14	-9	-386	0	-120.147
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2019	205.351	7	2	99	0	205.459
Προσθήκες	6.102			10	374	6.486
Προσθήκες βάσει της αλλαγής λογιστικής πολιτικής IFRS 16		294				294
Πωλήσεις .αποσύρσεις	-390					-390
Αποσβέσεις περιόδου	-14.624	-2		-43		-14.669
Αποσβέσεις βάσει της αλλαγής λογιστικής πολιτικής IFRS 16		-34				-34
Αποσβέσεις πωληθέντων .αποσυρθέντων	351					351
Λογιστική Αξία την 31.12.2018	330.801	315	11	495	374	331.996
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-134.011	-50	-9	-429	0	-134.499
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2019	196.790	265	2	66	374	197.497

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1.1.2018	340.814	191	83	2.937	940	344.965
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-103.947	-178	-78	-2.431	0	-106.634
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2018	236.867	13	5	506	-	238.331
Προσθήκες	6.606			135	0	6.741
Πωλήσεις . αποσύρσεις	-26.459	-171	-72	-2.292	-240	-29.234
Λοιπές μεταβολές	1.063			-363	-700	0
Απομειώσεις	-854					-854
Αποσβέσεις περιόδου	-15.871	-5		-150		-16.026
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	3.927	169	69	2.264		6.429
Λογιστική Αξία την 31.12.2018	321.170	20	11	417	0	321.618
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-115.891	-14	-9	-317	0	-116.231
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2018	205.279	6	2	100	0	205.387
	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1.1.2019	321.170	20	11	417	0	321.618
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-115.891	-14	-9	-317	0	-116.231
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2019	205.279	6	2	100	-	205.387
Προσθήκες	6.102			10	374	6.486
Προσθήκες βάσει της αλλαγής λογιστικής πολιτικής IFRS 16		294				294
Πωλήσεις . αποσύρσεις	-390					-390
Αποσβέσεις περιόδου	-14.624	-2		-43		-14.669
Αποσβέσεις βάσει της αλλαγής λογιστικής πολιτικής IFRS 16		-34				-34
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	351					351
Αποσβέσεις από απόκτηση θυγατρικών						0
Λογιστική Αξία την 31.12.2019	326.882	314	11	427	374	328.008
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-130.164	-50	-9	-360	0	-130.583
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2019	196.718	264	2	67	374	197.426

ΟΜΙΛΟΣ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ενσώματα Πάγια με δικαίωμα χρήσης

Δικαιώματα
χρήσης σε κτίρια
και εγκαταστάσεις -
Αυτοκίνητα

Λογιστική Αξία την 1.1.2019	7
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2019	7
Προσθήκες	287
Αποσβέσεις περιόδου	-34
Λογιστική Αξία την 31.12.2019	294
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-34
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2019	260

6.9. Άυλα Περουσιακά Στοιχεία

Δεν συνέτρεξε περίπτωση απομείωσης της αξίας των Άυλων Παγίων.

ΟΜΙΛΟΣ
Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1.1.2018	32	166	198
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-29	-96	-125
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2018	3	70	73
Προσθήκες	0	245	245
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών	0	39	39
Αποσβέσεις περιόδου	0	-62	-62
Λογιστική Αξία την 31.12.2018	32	450	482
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-29	-158	-187
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2018	3	292	295

	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1.1.2019	32	450	482
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-29	-158	-187
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2019	3	292	295
Προσθήκες	0	30	30
Αποσβέσεις περιόδου	-1	-69	-70
Λογιστική Αξία την 31.12.2019	32	480	512
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-30	-227	-257
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2019	2	253	255

ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1.1.2018	32	166	198
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-29	-96	-125
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2018	3	70	73
Προσθήκες	0	245	245
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών	0	39	39
Αποσβέσεις περιόδου	0	-62	-62
Λογιστική Αξία την 31.12.2018	32	450	482
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-29	-158	-187
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2018	3	292	295

	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1.1.2019	32	450	482
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-29	-158	-187
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1.1.2019	3	292	295
Προσθήκες	0	30	30
Αποσβέσεις περιόδου	-1	-69	-70
Λογιστική Αξία την 31.12.2019	32	480	512
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-30	-227	-257
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31.12.2019	2	253	255

Στα άυλα πάγια του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται τα λογισμικά προγράμματα, στα οποία συμπεριλαμβάνεται το κόστος ανάπτυξης των συστημάτων κρατήσεων εισιτηρίων, καθώς και το κόστος της αγοράς και ανάπτυξης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Ομίλου.

6.10. Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες

Οι συμμετοχές της Μητρικής σε θυγατρικές εταιρίες και τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα. Η αξία των συμμετοχών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 είναι πλήρως απομειωμένες.

Όλες οι εταιρίες ενοποιούνται με την μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης.

31/12/2019							
Επωνυμία Θυγατρικής	Αξία Συμμετοχής	% άμεσης συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης	Είδος Συμμετοχής	Μέθοδος Ενοποίησης	Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις	Ελεγμένες φορολογικές χρήσεις
ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ ΚΑΡΓΚΟ Ν.Ε	-	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
HELLENIC SEAWAYS MANAGEMENT S.A	-	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	2014-2019	-
WORLD CRUISES HOLDINGS LTD	-	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	-	-
HELICAT LINES S.A	-	100,00%	ΝΗΣΟΙ MARSHALL	ΑΜΕΣΗ	ΟΛΙΚΗ	-	-

Οι Αλλοδαπές εταιρίες οι οποίες έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα, ο φορολογικός έλεγχος αφορά τα υποκαταστήματα.

Την 31/12/2019 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2013 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρ. 36 του Ν. 4174/2013, με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για παράταση του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις

6.11. Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Εγγυήσεις	1.015	1.152	1.015	1.152
Καθαρή Λογιστική Αξία	1.015	1.152	1.015	1.152

6.12. Αποθέματα

Ο λογαριασμός «Αποθέματα» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες:

ΟΜΙΛΟΣ

	31.12.2019	31.12.2018
Εμπορεύματα	7	2
Πρώτες Ύλες και λοιπά αναλώσιμα	343	29
Καύσιμα και λιπαντικά	1.391	1.067
Καθαρή Λογιστική Αξία	1.741	1.098

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	31.12.2019	31.12.2018
Εμπορεύματα	7	2
Πρώτες Ύλες και λοιπά αναλώσιμα	343	29
Καύσιμα και λιπαντικά	1.391	1.067
Καθαρή Λογιστική Αξία	1.741	1.098

Για τα παραπάνω αποθέματα δεν συνέτρεξε περίπτωση απομείωσης.

6.13. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Ο λογαριασμός «Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Εμπορικές Απαιτήσεις από τρίτους	30.825	16.581	25.275	11.098
Εμπορικές Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	22.011	22.288	22.063	22.288
Επιταγές Εισπρακτές	13	133	13	133
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	-15.734	-15.734	-10.185	-10.185
Καθαρές Εμπορικές Απαιτήσεις	37.115	23.268	37.166	23.334
Προκαταβολές σε προμηθευτές	534	610	534	605
Σύνολο	37.649	23.878	37.700	23.939

Προβλέψεις απομείωσης

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Υπόλοιπο ανοίγματος	-15.734	-13.878	-10.185	-8.329
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική IFRS 9	-	-1.916	-	-1.916
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο αρχής	-15.734	-15.794	-10.185	-10.245
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών	-	-	-	-
Πρόσθετες προβλέψεις	-	-	-	-
Μειώσεις	-	-	-	-
Εισπραχθείσες επισφάλειες	-	60	-	60
Υπόλοιπο κλεισίματος	-15.734	-15.734	-10.185	-10.185

Η πιστωτική πολιτική του Ομίλου όσον αφορά τις απαιτήσεις από πελάτες έχει ως εξής:

Ελληνική Ακτοπλοΐα

- Τα εισιτήρια επιβατών, Ι.Χ. οχημάτων εξοφλούνται εντός 2 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης των παραστατικών (τελευταία ημερομηνία κάθε μήνα).
- Τα εισιτήρια που αφορούν φορτηγά αυτοκίνητα εξοφλούνται από 2 έως 4 μήνες από την ημέρα έκδοσης των παραστατικών (τελευταία ημερομηνία κάθε μήνα).

Για τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την λήξη της περιόδου. Ο Όμιλος έχει μεγάλο αριθμό πελατών τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό και για το λόγο αυτό ο πιστωτικός κίνδυνος είναι πολύ μικρός.

Οι διαδικασίες για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου αναφέρονται στην παράγραφο 3.1.2.

Οι κίνδυνοι η λήψη μέτρων αντιμετώπισης καθώς και οι επιπτώσεις για τον Όμιλο και την Εταιρεία από την πανδημία του κορονοϊού (Covid 19) περιγράφονται αναλυτικά στη σημείωση 9 «Μεταγενέστερα Γεγονότα».

6.14. Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού

Ο λογαριασμός «Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Χρεώστες Διάφοροι	7.326	7.341	7.326	7.341
Απαιτήσεις Από Δημόσιες Αρχές	52	50	38	50
Απαιτήσεις από συνδεδεμένες εταιρείες	0	5.000	0	5.000
Προκαταβολές και δάνεια στο προσωπικό	8	9	8	9
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα				
Προπληρωθέντα έξοδα *	7.157	5.205	7.157	5.172
Απαιτήσεις από ασφαλιστές	407	344	407	344
Λοιπές Απαιτήσεις	64	84	50	84
Δεσμευμένες καταθέσεις	41		32	
Σύνολα	15.055	18.033	15.018	18.000
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	-7.167	-7.167	-7.167	-7.167
Καθαρές απαιτήσεις Χρεωστών	7.888	10.866	7.851	10.833

Το στοιχείο «Προπληρωθέντα έξοδα» περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο τα ετήσια έξοδα δεξαμενισμού και επισκευών των πλοίων του Ομίλου.

6.15. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα

Ο λογαριασμός «Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Μετρητά στο ταμείο	44	24	41	20
Ταμειακά διαθέσιμα στην τράπεζα	8.953	5.091	8.877	5.008
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	8.997	5.115	8.918	5.028
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε €	8.954	4.996	8.884	4.909
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε ξένο νόμισμα	43	119	34	119
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	8.997	5.115	8.918	5.028

Η μητρική εταιρεία ΑΤΤΙΚΑ Α.Ε Συμμετοχών προέβει σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους Ευρώ 16.275 χιλ. Ο Όμιλος κατέβαλε το ποσό Ευρώ 13.693 χιλ. για την εξόφληση των δόσεων των μακροπρόθεσμων δανείων του καθώς και όλων των βραχυπρόθεσμων δανείων.

Για τους κινδύνους που αφορούν τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε ξένο νόμισμα τα οποία είναι ασήμαντα βλ. παρ. 3.1.1.

Για την ανάλυση του κινδύνου ρευστότητας βλ. παρ. 3.1.3. και παρ. 9.

6.16. Μετοχικό Κεφάλαιο – Αποθεματικά

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας διαιρείται σε 36.302.688 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 2,50 εκάστης,

ΟΜΙΛΟΣ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Αριθμός μετοχών	Ονομαστική αξία	Αξία κοινών μετοχών	Υπερ Το Άρτιο
Υπόλοιπα την 1.1.2018	77.615.000	2,50	194.038	9.376
Υπόλοιπα την 31.12.2018	77.615.000	2,50	194.038	9.376
Έκδοση Νέων Μετοχών				
-Κοινές	6.510.220		16.275	-
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου για συμψηφισμό ζημιών προηγούμενης χρήσης	-47.822.532		-119.556	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-163
Υπόλοιπα την 31.12.2019	36.302.688	2,50	90.757	9.213

β) Λοιπά αποθεματικά

ΟΜΙΛΟΣ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1.1.2018	2.700	-	2.700
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	-	-	-
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31.12.2018	2.700	-	2.700
	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1.1.2019	2.700	-	2.700
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με μείωση ονομαστικής αξίας	-	-	-
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31.12.2019	2.700	-	2.700

6.17. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Αφορούν προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Ο Όμιλος έχει την νομική υποχρέωση για την καταβολή στο προσωπικό εφ' άπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης.

Η ανωτέρω υποχρέωση είναι πρόγραμμα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19.

Για την προεξόφληση της χρήσης 2019 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Οι παραδοχές οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν για την πρόβλεψη παροχών προσωπικού είναι οι ακόλουθες:

	2019	2018
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,15%	1,70%
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%
Αναμενόμενο ποσοστό μισθολογικών αυξήσεων	1,80%	2,00%

Η ανάλυση της υποχρέωσης αυτής έχει ως εξής :

ΟΜΙΛΟΣ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

	31.12.2019	31.12.2018
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις συνταξιοδότησης	557	571
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις συνταξιοδότησης	-	-
Σύνολο	557	571

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

	31.12.2019	31.12.2018
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	571	942
Τρέχον κόστος απασχόλησης	17	18
Έξοδο τόκων	8	15
Αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) στην υποχρέωση	(36)	20
Παροχές πληρωθείσες	-23	-2.543
Κόστος προϋπηρεσίας	20	2.119
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	557	571

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων είναι :

	31.12.2019	31.12.2018
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	17	18
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	20	2.119
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	8	15
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	45	2.152

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31.12.2019	31.12.2018
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	4	-5
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές		-15
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές λόγω εμπειρίας	4	-5
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	4	-20

6.18. Μακροπρόθεσμες και Βραχυπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των δανειακών υποχρεώσεων την 31.12.2019 έχει ως ακολούθως:

Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	31.12.2019	31.12.2018
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	266	-
Δάνεια με εξασφαλίσεις	1.818	
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	101.635	110.150
Μείον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	-5.841	-5.831
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	97.878	104.319
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	31.12.2019	31.12.2018
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	39	-
Δάνεια με εξασφαλίσεις	-	7.104
Πλέον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	5.802	5.831
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	5.841	12.935

Ληκτότητα των δανειακών υποχρεώσεων την 31.12.2019	Εως 1 έτους	Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	39	180	47	266
Δάνεια με εξασφαλίσεις	163	1.655		1.818
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	5.639	95.996	-	101.635
Δανειακές Υποχρεώσεις	5.841	97.831	47	103.719

Ληκτότητα των δανειακών υποχρεώσεων την 31.12.2018	Εως 1 έτους	Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Δάνεια με εξασφαλίσεις	7.104	-	-	7.104
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	5.831	104.319	-	110.150
Δανειακές Υποχρεώσεις	12.935	104.319	-	117.254

31.12.2019
€

Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

2,81%

31.12.2018
€

Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

2,84%

5,25%

Οι μεταβολές στις υποχρεώσεις του Ομίλου οι οποίες προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες έχουν κατηγοριοποιηθεί ως ακολούθως:

	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Μισθωτικές Υποχρεώσεις	Σύνολο
31.12.2018	104.319	12.935	-	117.254
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική IFRS 16			7	7
1.1.2019			7	117.261
Ταμειακές ροές:				
Αποπληρωμές	-807	-12.886	-40	-13.733
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις				0
Μη ταμειακές μεταβολές:				
Προσθήκες /Μειώσεις			287	287
Μεταβολές στην εύλογη αξία	-59	-49		-108
Αναταξινόμησης	-5.802	5.802		0
Λοιπές μεταβολές			12	12
31.12.2019	97.651	5.802	266	103.719

Ο Όμιλος κατέβαλε το ποσό Ευρώ 13.693 χιλ. για την εξόφληση των δόσεων των μακροπρόθεσμων δανείων του καθώς και όλων των βραχυπρόθεσμων δανείων.

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31/12/2019 ανήλθε σε Ευρώ 103.719 χιλ.

6.19. Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις

Ο Όμιλος έχει σχηματίσει πρόβλεψη για νομικές και λοιπές υποθέσεις ύψους Ευρώ 2.194 χιλ.

ΟΜΙΛΟΣ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Επίδικη Υπόθεση αποζημιώσεων ναυτικών	Λοιπές Προβλέψεις	Σύνολα
Υπόλοιπο αρχής την 1.1.2018	98	30	128
Πρόσθετες προβλέψεις	119	420	539
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενης χρήσης	-21	-30	-51
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31.12.2018	196	420	616
	Επίδικη Υπόθεση αποζημιώσεων ναυτικών	Λοιπές Προβλέψεις	Σύνολα
Υπόλοιπο αρχής την 1.1.2019	196	420	616
Πρόσθετες προβλέψεις	57	1.521	1.578
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31.12.2019	253	1.941	2.194

Στις «Λοιπές προβλέψεις» περιλαμβάνονται κατά κύριο λόγο οι αγωγές που έχουν ασκηθεί κατά της εταιρίας για απαιτήσεις συνολικού ποσού Ευρώ 3,4 εκατ. σε σχέση με φερόμενη κυριότητα του προγράμματος κρατήσεων θέσεων που χρησιμοποιούσε η εταιρία τα έτη 2000 – 2001. Στην ανωτέρω υπόθεση η συμφωνία που υπάρχει είναι να εξοφληθεί το σύνολο των απαιτήσεων για όλες τις αγωγές βάσει της πρώτης αγωγής και να περαιωθεί η υπόθεση. Το συνολικό ποσό που θα αποδοθεί ανέρχεται σε Ευρώ 1.521 χιλ. Η Εταιρεία έχει σχηματίσει την αντίστοιχη πρόβλεψη που επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης.

6.20. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Ο λογαριασμός «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Προμηθευτές	11.806	18.196	11.800	18.259
Εμπορικές υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	10.692		10.586	
Επιταγές Πληρωτέες	50	1.197	50	1.197
Προκαταβολές πελατών	850	948	847	948
Λοιπές υποχρεώσεις	822	493	822	493
Σύνολο	24.220	20.834	24.105	20.897

6.21. Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Φόρος εισοδήματος	46	46	46	46
Σύνολο	46	46	46	46

6.22. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ο λογαριασμός «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Έσοδα επόμενης περιόδου - Επιχορηγήσεις	1.078	2.113	1.078	2.113
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	2.917	3.046	2.916	3.046
Λοιπές υποχρεώσεις από φόρους	6.664	12.580	6.664	12.580
Μερίσματα πληρωτέα	916	916	916	916
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό	802	2.788	802	2.788
Δεδουλευμένα έξοδα	443	333	443	333
Λοιπές υποχρεώσεις	213	35	213	36
Σύνολο	13.033	21.811	13.032	21.812

Πέρα των ανωτέρω η μείωση στο στοιχείο «Λοιπές υποχρεώσεις από φόρους» οφείλεται στην εξόφληση των διακανονισμών υποχρεώσεων με τις φορολογικές αρχές. Επίσης, το στοιχείο «Έσοδα επόμενης περιόδου» περιλαμβάνει εισιτήρια τα οποία είχαν εκδοθεί και τα οποία δεν είχαν ταξιδέψει μέχρι 31.12.2019.

7. Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις
α) Εμπράγματα βάρη

Όπως αναφέρεται και στη παράγραφο 6.8 επί των πλοίων του Ομίλου έχουν εγγραφεί υποθήκες αξίας Ευρώ 177.038 χιλ. για εξασφάλιση των ενυπόθηκων δανείων.

β) Επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές του Ομίλου και της Εταιρίας

Σε βάρος του Ομίλου δεν εκκρεμούν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές ή άλλες υποχρεώσεις, που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομική κατάστασή του πέραν των κατωτέρω:

1) Έχουν ασκηθεί τρεις αγωγές κατά της εταιρίας «ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε.» για απαιτήσεις συνολικού ποσού Ευρώ 3,4 εκατ. σε σχέση με φερόμενη κυριότητα του προγράμματος κρατήσεων θέσεων που χρησιμοποιούσε η εταιρία τα έτη 2000 – 2001, ενώ εκκρεμεί επίσης σε αυτά και αντίθετη αγωγή της εταιρίας κατά του εναγόμενου. Κατά το 2015, εκδόθηκε η απόφαση του Εφετείου Πειραιώς, η οποία επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πειραιά επί της πρώτης αγωγής, βάσει της οποίας η εταιρία θα πρέπει να καταβάλει το ποσό των Ευρώ 1,3 εκατ. συν τόκους.

Κατά της απόφασης του Εφετείου ασκήθηκε αναίρεση η οποία έγινε δεκτή από τον Άρειο Πάγο, που διέταξε η υπόθεση να επανασυζητηθεί στο ίδιο εφετείο την 21.2.2019 οπότε και συζητήθηκε και αναμένεται έκδοση της απόφασης.

Σχετικά με την δεύτερη αγωγή η οποία περιλαμβάνει αποζημίωση ποσού μέχρι Ευρώ 0,5 εκατ. συν τόκους, το Πολυμελές Πρωτοδικείο Πειραιά ανέβαλε την εκδίκαση της υπόθεσης για την 5.12.2019 και μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης για την πρώτη αγωγή.

Σχετικά με την τρίτη αγωγή κατά της εταιρίας «ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε.», η οποία περιλαμβάνει αποζημίωση ποσού μέχρι Ευρώ 1,6 εκατ. συν τόκους, σημειώνεται ότι δεν έχει ποτέ συζητηθεί και πέραν της συμπληρωθείσης παραγραφής είναι άνευ αντικειμένου σύμφωνα με την απόφαση 908./2005 του Εφετείου Πειραιώς.

Στην ανωτέρω υπόθεση η συμφωνία που υπάρχει είναι να εξοφληθεί το σύνολο των απαιτήσεων για όλες τις αγωγές βάσει της πρώτης αγωγής και να περαιωθεί η υπόθεση. Το συνολικό ποσό που θα αποδοθεί

ανέρχεται σε Ευρώ 1.521 χιλ. Ο Όμιλος έχει σχηματίσει την αντίστοιχη πρόβλεψη που επιβάρυναν τα αποτελέσματα της χρήσης.

2) Έχουν ασκηθεί από τις εταιρίες «ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ ΚΑΡΓΚΟ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε.» προσφυγές κατά του Λιμενικού Ταμείου Κορινθίας δια των οποίων αιτούνται να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις της Λιμενικής Επιτροπής του Λιμενικού Ταμείου Κορινθίας δια των οποίων βεβαιώθηκαν εις βάρος των ως άνω εταιριών τα ποσά των Ευρώ 755 χιλ. και Ευρώ 344 χιλ. αντίστοιχα. Οι προσφυγές έγιναν δεκτές σε πρώτο βαθμό με εκδοθείσες αποφάσεις του Διοικητικού Πρωτοδικείου Κορίνθου και ακυρώθηκαν οι καταλογιστικές αποφάσεις της Λιμενικής Επιτροπής Κορίνθου. Κατά των αποφάσεων αυτών το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Κορίνθου άσκησε εφέσεις στο Διοικητικό Εφετείο Τριπόλεως οι οποίες συζητήθηκαν την 4.4.2017. Το Διοικητικό Εφετείο Τριπόλεως έκανε δεκτές τις Εφέσεις του Δημ. Λιμενικού Ταμείου Κορίνθου με σχετικές αποφάσεις. Κατά των αποφάσεων αυτών κατατέθηκαν την 13.7.2018 αιτήσεις Αναίρεσεως ενώπιων του Σ.Τ.Ε. οι οποίες δεν έχουν ακόμη προσδιορισθεί.

Εντός της χρήσης 2019 καταβλήθηκε ποσό Ευρώ 286 χιλ. και με την ανωτέρω πληρωμή έχει καταβληθεί το σύνολο της υποχρέωσης του Ομίλου διότι η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλει την εκτέλεση των αποφάσεων που εκδόθηκαν. Με την καταβολή των ανωτέρων ποσών χωρίς η εταιρεία να παραιτηθεί των δικαιωμάτων της που απορρέουν από της προσφυγής της, δεν υπάρχει καμία υποχρέωση του Ομίλου.

γ) Ανέλεγκτες Φορολογικά χρήσεις

(βλ. παρ. 6.7 «Φόρος Εισοδήματος» και παρ. 6.10 «Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες»).

δ) Δοθείσες Εγγυήσεις

Οι εγγυητικές επιστολές που δόθηκαν ως εξασφάλιση για υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρίας οι οποίες ήταν σε ισχύ στις 31.12.2019 και στις 31.12.2018 έχουν ως εξής:

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
Εγγυήσεις		
Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης δημόσιων υπηρεσιών	877	589
Εγγυήσεις για την αποπληρωμή υποχρεώσεων	559	500
Άλλες εγγυήσεις	782	961
Σύνολο εγγυήσεων	<u>2.218</u>	<u>2.050</u>

8. Σημαντικά Γεγονότα

Στις 30.07.2019 η εταιρεία ΑΤΤΙΚΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ εξαγόρασε το 1,17% των μετόχων μειοψηφίας και απέκτησε το 100% του Ομίλου ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ Α.Ν.Ε.

9. Μεταγενέστερα της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης Γεγονότα

Τον Μάρτιο του 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) κήρυξε τον κορωνοϊό COVID-19 πανδημία, η ραγδαία εξάπλωση της οποίας έχει πλήξει την επιχειρηματική και οικονομική δραστηριότητα σε όλο τον κόσμο και έχει προκαλέσει αναστολή ή επιβράδυνση των δραστηριοτήτων σημαντικών κλάδων της οικονομίας. Μεταξύ των κλάδων που έχουν πληγεί σημαντικά είναι και η επιβατηγός ναυτιλία.

Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προσπάθειά τους να περιορίσουν την εξάπλωση της πανδημίας εφαρμόζουν σειρά περιοριστικών μέτρων μεταξύ των οποίων είναι και οι περιορισμοί στη διακίνηση επιβατών και οχημάτων, γεγονός που έχει άμεσο αντίκτυπο στη δραστηριότητα της Εταιρείας. Δέσμη μέτρων για την

καταπολέμηση της διασποράς της πανδημίας έλαβε και η Ελληνική πολιτεία, τα οποία περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων περιοριστικά μέτρα στην ελεύθερη διακίνηση των πολιτών, και πιο συγκεκριμένα:

- α) Την απαγόρευση στη διακίνηση επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων (πλην οδηγών φορτηγών) στις γραμμές της Αδριατικής από τις 15 Μαρτίου,
- β) Τον περιορισμό στη διακίνηση επιβατών, πλην μονίμων κατοίκων των νησιών για έκτακτους λόγους, στις γραμμές του Αιγαίου από 21 Μαρτίου 2020 και μέχρι 17 Μαΐου για το νησί της Κρήτης και μέχρι 24 Μαΐου για τα υπόλοιπα νησιά.

Επιπλέον, με πράξη νομοθετικού περιεχομένου τέθηκαν, μεταξύ άλλων, περιορισμοί στην είσπραξη μεταχρονολογημένων επιταγών για τις πληττόμενες από τον COVID -19 επιχειρήσεις.

Κίνδυνοι από την πανδημία του COVID-19

Η πανδημία δημιουργεί σημαντικό αριθμό κινδύνων που θα μπορούσαν να έχουν επίπτωση στην οικονομική θέση και τα αποτελέσματα της χρήσης 2020, οι οποίοι εστιάζονται στους κάτωθι τομείς:

- Μεταφορικό έργο: Από τα μέσα Μαρτίου 2020 που ανακοινώθηκαν τα περιοριστικά μέτρα στη διακίνηση των πολιτών λόγω εξάπλωσης της πανδημίας του COVID-19, σημειώθηκε κατακόρυφη μείωση στο μεταφορικό έργο και κατ' επέκταση στον κύκλο εργασιών σε όλες τις γραμμές που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, η οποία συνεχίστηκε μέχρι τον Μάιο. Για τους επόμενους μήνες του έτους 2020, υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα σχετικά με την πορεία του μεταφορικού έργου, η οποία θα εξαρτηθεί από την εξέλιξη της πανδημίας καθώς και από τις αποφάσεις που θα λάβουν οι Αρχές αναφορικά με τη διακίνηση των πολιτών και την στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας εν γένει και ιδίως στον ευρύτερο τομέα του Τουρισμού.
- Απώλεια εσόδων κατά την καλοκαιρινή περίοδο: Ο κλάδος έχει έντονη εποχικότητα στους επιβάτες και στα Ι.Χ. οχήματα. Η περίοδος Ιούλιος – Σεπτέμβριος είναι μακράν η περίοδος με την υψηλότερη κίνηση και είναι αυτή που καθορίζει σε μεγάλο βαθμό το αποτέλεσμα της χρήσης.

Τυχόν νέες αποφάσεις για συνέχιση των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση των πολιτών ή αλλαγή δεδομένων στις συνθήκες των πολιτών όσον αφορά τα μέσα μεταφοράς στις καλοκαιρινές τους διακοπές ή τυχόν εμπόδια που διαταράσσουν την τουριστική αλυσίδα και κατ'επέκταση το τουριστικό προϊόν της χώρας ή ακόμη δριμύτερη επανάκαμψη της πανδημίας, θα επηρεάσουν το μεταφορικό έργο του Ομίλου και θα επιβαρύνουν σημαντικά τα αποτελέσματα της χρήσης.

- Κίνδυνος απομείωσης περιουσιακών στοιχείων: Λόγω της αναμενόμενης επίδρασης της πανδημίας στην παγκόσμια οικονομία και στη χώρα μας και κατ' επέκταση στην οικονομική απόδοση του Ομίλου υπάρχει κίνδυνος τα περιουσιακά στοιχεία του, ήτοι τα πλοία, να αποτιμηθούν στις επόμενες χρήσεις σε χαμηλότερες αξίες και να προκύψουν ενδεχόμενες απομειώσεις οι οποίες να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα και την οικονομική θέση του Ομίλου.
- Οικονομική θέση / ρευστότητα: Η Εταιρεία έχει ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση και χαμηλό συντελεστή μόχλευσης (46% καθαρό δανεισμό σε σχέση με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια). Όμως, η πανδημία του κορωνοϊού δημιουργεί νέες συνθήκες όπως η δραματική μείωση της επιβατηγού κίνησης και των Ι.Χ. οχημάτων με αποτέλεσμα να στερείται ο Όμιλος μίας σημαντικής πηγής άμεσης ρευστότητας. Επίσης, υστέρηση στην ρευστότητα δημιουργούν και οι περιορισμοί που επεβλήθησαν με πράξη νομοθετικού περιεχομένου στην είσπραξη μεταχρονολογημένων επιταγών για τις πληττόμενες επιχειρήσεις.
- Πιστωτικός κίνδυνος: Η Εταιρεία χειρίζεται ικανοποιητικά τον πιστωτικό κίνδυνο έχοντας αναπτύξει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών.

Όμως, η εμφάνιση της πανδημίας δημιουργεί νέες συνθήκες και επιτάσσει την επαγρύπνηση για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων περιπτώσεων αδυναμίας πληρωμής ή μεταχρονολόγησης είσπραξης απαιτήσεων που δυνητικά θα μπορούσαν να επέλθουν.

- Ενδεχόμενη μη συμμόρφωση με περιοριστικές ρήτρες (covenants): Αναφορικά με τους όρους των συμβάσεων των δανείων, ο Όμιλος πρέπει να συμμορφώνεται με ορισμένους όρους συμπεριλαμβανομένων χρηματοοικονομικών δεικτών. Ο οικονομικός αντίκτυπος του COVID-19 στις δραστηριότητες του Ομίλου είναι αβέβαιος τη δεδομένη χρονική στιγμή. Ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την κατάσταση με σκοπό να ζητήσει έγκαιρα από τις τράπεζες και να επιτύχει την παραίτηση τους σχετικά με τις προαναφερόμενες υποχρεώσεις συμμόρφωσης εφόσον αυτό χρειαστεί.

Επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου

Οι πρόσφατες εξελίξεις αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά τις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου για τη χρήση 2020, καθώς ο κλάδος ο οποίος δραστηριοποιείται είναι άμεσα πληττόμενος.

Το εύρος των επιπτώσεων θα εξαρτηθεί από παράγοντες όπως η διάρκεια της επιδημίας και των ισχύοντων περιοριστικών μέτρων, τυχόν λήψη πρόσθετων μέτρων από τις κυβερνήσεις καθώς και το μέγεθος της αρνητικής επίδρασης στο σύνολο της παγκόσμιας οικονομίας.

Ιδιαίτερα, όσον αφορά στη μεταφορά επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων, από τα μέσα Μαρτίου 2020 παρατηρείται μία κατακόρυφη μείωση του μεταφορικού έργου λόγω της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση των πολιτών.

Ειδικότερα, η μείωση του μεταφορικού έργου στη μεταφορά επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων τον μήνα Απρίλιο, σε σχέση με τον Απρίλιο 2019, στο 96% στην Ελληνική Ακτοπλοία. Για τα φορτηγά οχήματα η μείωση έφθασε στο 37% στην Ελληνική Ακτοπλοία. Η προαναφερόμενη μείωση του μεταφορικού έργου ισοδυναμεί με μείωση του κύκλου εργασιών για το μήνα Απρίλιο κατά Ευρώ 6,5 εκ. ή ποσοστό 65%. Αντίστοιχο ποσοστό μείωσης του μεταφορικού έργου εκτιμάται ότι θα σημειωθεί και το μήνα Μάιο 2020. Αναμένεται σταδιακή βελτίωση κατά τους επόμενους μήνες του έτους, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων στη διακίνηση των επιβατών και δεν θα υπάρξει αλλαγή δεδομένων στις συνθήκες των πολιτών όσον αφορά τα μέσα μεταφοράς στις καλοκαιρινές τους διακοπές ή τυχόν εμπόδια που διαταράσσουν την τουριστική αλυσίδα και κατ'επέκταση το τουριστικό προϊόν της χώρας.

Η διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί σε συνεχή βάση κάθε νέο στοιχείο που προκύπτει από την εξέλιξη της πανδημίας και τις σχετικές αποφάσεις που λαμβάνουν οι Αρχές και προσαρμόζει σε τακτά χρονικά διαστήματα το δίκτυο δρομολογίων των πλοίων έχοντας ως βασικό μέλημα την προστασία της οικονομικής θέσης του Ομίλου και την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των πελατών του και των τοπικών κοινωνιών. Στο πλαίσιο της συνεχούς παρακολούθησης της εξέλιξης του μεταφορικού έργου, έγινε σειρά εκτιμήσεων για την πορεία του Ομίλου στην τρέχουσα χρήση 2020, οι οποίες οδηγούν σε μείωση του κύκλου εργασιών του Ομίλου το 2020 σε ένα εκτιμώμενο εύρος από 30% έως 40% σε σχέση με τη χρήση 2019. Στη βάση των ανωτέρω δεδομένων, εκτίμηση της διοίκησης είναι ότι ο Όμιλος θα καταγράψει ζημιές για τη χρήση 2020.

Τα ανωτέρω δεδομένα έχουν στηριχθεί σε επικαιροποιημένη πληροφόρηση για την εξέλιξη της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων που ανακοινώνει η πολιτεία, λαμβάνουν υπόψη τα μέτρα ανακούφισης καθώς επίσης και το αποτέλεσμα των ενεργειών που έλαβε η διοίκηση της Εταιρίας για την ενίσχυση της οικονομικής θέσης του Ομίλου. Επίσης, στις εκτιμήσεις που έγιναν για την εξέλιξη του μεταφορικού έργου, η ρευστότητα του Ομίλου καλύπτει πλήρως τις ανάγκες του για τους επόμενους 12 μήνες.

Σημειώνεται ωστόσο ότι καθώς το φαινόμενο είναι σε πλήρη εξέλιξη, οι ανωτέρω εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας. Τα δεδομένα μπορεί να αλλάξουν δραστικά είτε προς τη θετική πλευρά, εφόσον βρεθούν άμεσα τρόποι αντιμετώπισης της πανδημίας και ιδιαίτερα το εμβόλιο καθώς και εφόσον υλοποιηθούν αποτελεσματικά μέτρα στήριξης της τουριστικής δραστηριότητας, είτε αρνητικά, σε περίπτωση που επιδεινωθεί η κατάσταση και η πανδημία λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά.

Επιπτώσεις στην Χρηματοοικονομική Θέση του Ομίλου

Η διοίκηση βρίσκεται σε διαδικασία επαναξιολόγησης της εμπορικής της δραστηριότητας και των σχετικών ταμειακών ροών.

Λαμβάνοντας υπόψιν τις τρέχουσες συνθήκες, την αβεβαιότητα και το ραγδαία μεταβαλλόμενο περιβάλλον, η διοίκηση στοχεύει στη μεγιστοποίηση της ρευστότητας του Ομίλου. Ο Όμιλος διαφυλάσσει τις ταμειακές ροές του καταβάλλοντας προσπάθειες για τη διατήρηση επαρκούς κεφαλαίου κίνησης και εντοπίζοντας περιοχές εξοικονόμησης κόστους όπου είναι πιθανό όπως αναφέρεται παρακάτω στην παράγραφο σχετικά με τις δράσεις της διοίκησης.

Λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19

Για την αντιμετώπιση της έκτακτης κατάστασης που δημιούργησε η πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, η ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ υιοθέτησε τα μέτρα που έλαβε η διοίκηση του Ομίλου Attica στον οποίο εντάσσεται, και τα οποία αναλύονται μέσω των κάτωθι τεσσάρων κύριων στόχων:

III. Προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, των επιβατών και των συνεργατών

Για την Attica Group, κυρίαρχο μέλημα αποτελεί η υγεία των εργαζομένων, των επιβατών και των συνεργατών του. Για τον λόγο αυτό έλαβε έγκαιρα σειρά προληπτικών μέτρων δίνοντας συγκεκριμένες οδηγίες για τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο κάθε εργαζόμενος σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων ασθένειας.

Εφαρμόστηκε από τις πρώτες ημέρες η εξ αποστάσεως εργασία σε ποσοστό άνω του 80% του προσωπικού ξηράς, διατηρώντας το ελάχιστο προσωπικό ασφαλείας. Παράλληλα, έχουν ανασταλεί όλα τα επαγγελματικά ταξίδια καθώς και οι δια ζώσης συναντήσεις, οι οποίες πλέον πραγματοποιούνται μέσω τηλεδιάσκεψης ή βιντεοδιάσκεψης. Επιπλέον, πιστοποιημένα συνεργεία εξωτερικών συνεργατών πραγματοποιούν τακτικά απολυμάνσεις στα κτήρια των γραφείων.

Τα πληρώματα των πλοίων του Ομίλου Attica είναι πλήρως εκπαιδευμένα σε θέματα υγείας και υγιεινής, έχουν λάβει τις εξειδικευμένες οδηγίες των Αρχών για τα αναγκαία μέτρα προφύλαξης από τον COVID-19, ενώ παράλληλα είναι πλήρως ενημερωμένα για την αντιμετώπιση τυχόν ύποπτου κρούσματος εν πλω σε συνεργασία με τις αρμόδιες Αρχές. Επίσης, τα πλοία του Ομίλου Attica διαθέτουν κατάλληλο εξοπλισμό (μάσκες, γάντια, ειδικό kit), ενώ έχουν διατεθεί ειδικές καμπίνες σε κάθε πλοίο για την αντιμετώπιση και περιορισμό τυχόν μεμονωμένου περιστατικού, προκειμένου να διασφαλιστεί η υγεία των επιβατών και του πληρώματος. Όλα τα πλοία είναι εξοπλισμένα με αντισηπτικό διάλυμα για την προσωπική υγιεινή των επιβατών και του προσωπικού. Οι διαδικασίες καθαρισμού των μονάδων κλιματισμού, των καμπινών καθώς και των κοινοχρήστων χώρων των πλοίων έχουν εντατικοποιηθεί και πιστοποιημένα συνεργεία εξωτερικών συνεργατών πραγματοποιούν τακτικά απολυμάνσεις στα πλοία. Επιπροσθέτως, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού γίνεται διαρκής ενημέρωση των επιβατών αναφορικά με την τήρηση των κανόνων πρόληψης, μέσω ενημερωτικών μηνυμάτων που προβάλλονται στις οθόνες των πλοίων.

Επίσης, το προσωπικό των πλοίων προβαίνει σε συχνές ανακοινώσεις και συστάσεις, έτσι ώστε να διατηρούνται οι απαραίτητες αποστάσεις μεταξύ των επιβατών κατά την παραμονή τους σε ένα από τα σαλόνια, τα μπαρ ή στους εξωτερικούς χώρους των πλοίων και να αποφεύγεται ο συνωστισμός κατά την αποβίβασή τους από το πλοίο.

IV. Επιχειρησιακή Συνέχεια

Η Attica Group με την εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού δημιούργησε Ειδική Ομάδα Διαχείρισης Κρίσης με σκοπό τη διαρκή ενημέρωση (σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ και όλες τις αρμόδιες Αρχές), για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων αναφορικά με την προστασία των επιβατών και των εργαζομένων της και εφάρμοσε εξειδικευμένο πλάνο επιχειρησιακής συνέχειας, το οποίο επιτρέπει την υφιστάμενη λειτουργία του συνόλου των υπηρεσιών του Ομίλου Attica εφαρμόζοντας εργασία εξ αποστάσεως μέσω τηλεργασίας αξιοποιώντας τις σχετικές τεχνολογικές δυνατότητες.

V. Μέτρα περιορισμού του κόστους λειτουργίας και ενίσχυσης της οικονομικής θέσης του Ομίλου Attica

Η ραγδαία εξάπλωση και η ένταση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 επέφερε σημαντικό πλήγμα στον κλάδο των μεταφορών και ειδικότερα στην επιβατηγό ναυτιλία αφού περιορίστηκε δραστικά η διακίνηση επιβατών και οχημάτων.

Ο Όμιλος Attica διαπίστωσε κατακόρυφη πτώση στο μεταφορικό του έργο, είχε μεγάλο αριθμό αιτήσεων για ακυρώσεις προεκδοθέντων εισιτηρίων και μεγάλη ανάσχεση στην είσοδο νέων κρατήσεων για την καλοκαιρινή περίοδο. Παράλληλα, έπρεπε να χρηματοδοτήσει σε μεγάλο βαθμό με ίδια κεφάλαια τη δραστηριότητα του, λόγω περιορισμών στην είσπραξη επιταγών των πελατών του και ελαχιστοποίηση των εισπράξεων από επιβάτες.

Τα ανωτέρω δεδομένα οδήγησαν τη διοίκηση του Ομίλου Attica στη λήψη αποφάσεων προκειμένου να περιορίσει το κόστος λειτουργίας και να ενισχύσει την οικονομική του θέση, οι οποίες συνοψίζονται στα εξής:

- Μειώθηκε ο αριθμός των δρομολογίων των πλοίων και έγινε αναδιάταξη του στόλου των πλοίων. Επίσης, μεγάλος αριθμός πλοίων τέθηκε σε καθεστώς παύσης δρομολογίων με αποτέλεσμα οι ναυτικοί που εργάζονταν σε αυτά να τεθούν σε αναστολή εργασίας. Η συρίκνωση της λειτουργίας του στόλου των πλοίων περιόρισε λειτουργικά έξοδα όπως είναι το κόστος καυσίμων, τα έξοδα λιμένων και το κόστος πληρωμάτων. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι παρά τη μειωμένη συχνότητα των δρομολογίων ο Όμιλος Attica εξυπηρετεί υπεύθυνα το σύνολο των προορισμών του δικτύου του.
- Αποφασίστηκε μείωση όλων των λειτουργικών δαπανών του Ομίλου Attica. Ειδικότερα, κάθε κατηγορία λειτουργικών δαπανών εξετάστηκε λεπτομερώς και αποφασίστηκε να υλοποιηθούν για το 2020 μόνο οι απολύτως αναγκαίες.
- Αποφασίστηκε η προσωρινή αναβολή αναπτυξιακών σχεδίων μέχρι να αποσαφηνισθεί το μέγεθος των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου Attica.
- Έγινε χρήση όλων των μέτρων στήριξης που ανακοίνωσε η πολιτεία για τις πληττόμενες επιχειρήσεις με στόχο να διασφαλιστεί επαρκής ρευστότητα, ακόμη και στην περίπτωση που η πανδημία ενταθεί και λάβει μακροχρόνια χαρακτηριστικά. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των μέτρων που εξήγγειλε η κυβέρνηση, ο Όμιλος Attica α) μετέφερε την πληρωμή των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων κατά τα οριζόμενα στις αποφάσεις της πολιτείας, και β) βρίσκεται σε συζητήσεις με τις δανείστριες τράπεζες για να μεταφερθούν πληρωμές κεφαλαίων δανείων σε μελλοντικό χρόνο καθώς επίσης εξετάζει την άντληση επιπλέον πιστωτικών ορίων.

- Γίνονται ενέργειες για περαιτέρω βελτίωση της ρευστότητας μέσω χορήγησης νέων πιστωτικών γραμμών, επιμήκυνσης του χρόνου καταβολής υποχρεώσεων στους προμηθευτές, αναβολή προμηθειών που δεν είναι απολύτως αναγκαίες.
- Αποφασίστηκε η εκ περιτροπής εργασία για όλους τους εργαζόμενους ξηράς και ειδικότερα μία εβδομάδα εκτός εργασίας κάθε τέσσερις ημερολογιακές εβδομάδες. Ως εκ τούτου, όλοι οι εργαζόμενοι ξηράς θα αμείβονται με το 75% των μικτών αποδοχών τους. Επιπλέον, στη διοικητική ομάδα του Ομίλου Attica (περιλαμβανομένων και των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου) θα παρακρατείται ένα πρόσθετο ποσοστό 25% των αποδοχών τους, για μελλοντική καταβολή όταν και εφόσον οι συνθήκες και η οικονομική πορεία του Ομίλου το επιτρέψουν. Η διάρκεια του μέτρου αυτού συναρτάται κυρίως με τη περίοδο που ο Όμιλος Attica θα λειτουργεί με μειωμένη δραστηριότητα.

VI. Προσαρμογή των στόχων του Ομίλου Attica στο νέο οικονομικό περιβάλλον

Όλα τα παραπάνω αναφερόμενα οδήγησαν τη διοίκηση στην αναθεώρηση των αναπτυξιακών σχεδίων του Ομίλου Attica.

Ειδικότερα αναβλήθηκαν προσωρινά αναπτυξιακά σχέδια μέχρι να αποσαφηνισθεί το μέγεθος των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου Attica.

10. Προτεινόμενο Μέρισμα

Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας θα προτείνει στη Γενική συνέλευση τη διανομή μερίσματος ύψους Ευρώ 0,12 ανά μετοχή ήτοι Ευρώ 4.356 χιλ.

Αθήνα, 29 Μαΐου, 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
ΜΕΛΟΣ

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ Δ. ΜΑΓΕΙΡΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 109642

ΣΠΥΡΟΣ Χ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 215327

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΔΙΚΑΙΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 031467

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΤΑΠΙΡΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΝ604444
Α.Μ. Ο.Ε.Ε. 32210 Α΄ΤΑΞΗΣ